

1913

268

L. B. KAMENEVILLE

Hyvä L. B.! Sain kirjeenne ja *yritän* täyttää pyyntönne, vaikka en vielä voikaan luvata menestystä.

Väki on täällä jo melkein kaikki...*

Ensimmäinen vaikutelmani (sous toutes réserves**) *on mitä* myönteisin. Ei mitään »kujeilua». Aloitamme neuvottelukokouksen tänään ja toivomme suurta menestystä. Kun lopetamme, kirjoitan vielä.

Aleksinskilta tuotiin kirje. Liitän sen mukaan; *p a l a u t a k a a s e e h d o t t o m a s t i* ja viivyttelämättä, kun olette lukenut (ja ottanut siitä kopion itsellenne).

Eilen tuli ratki ystävällinen kirje Gorkilta, jonka on nähtävästi lopullisesti »lumonnut» vperjodilaisten tulo »*Pravdaan*».

Hän kirjoittaa, että hän ja Tihonov ottavat huolehtiakseen »*Pravdan*» kaunokirjallisesta puolesta, ...että muka »machilaisuus ja jumalanrakennus sekä kaikki sen semmoiset ovat lakastuneet ainiaksi». Mainiota!

Mutta suotta Te ryhdyitte kirjoittamaan resensiota Steklovista: syntyy väärä käsitys...

»*Prosveshtshenije*» luvataan julkaista tammikuun puolivälissä.

Plehanov kirjoitti (Dnevnitskin välityksellä) »*Pravdaan*» kehottaen vastaamaan Majevskille, »jollei tule olemaan kaksinkertaista sensurointia». Hänelle vastattiin myönteisesti. Odotetaan artikkelia. Burjanov on Plehanovilla. Plehanov kirjoitti hänelle vastustavansa Jagiellon hyväksymistä.

* Käsikirjoitus on osaksi vaurioitunut. Tässä ja alempana on muutamia sanoja jäänyt selvittämättä. *Toim.*

** — muusta en mene takuuseen. *Toim.*

Vorstandilta on saatu kutsu yhdistävään konferenssiin: KK+OK+Plehanov+duumaryhmä+P. S. D. Lähetämme hiiteen. Entre nous!*

On kiire. Täytyy lopettaa. Paljon terveisiä Teille kailta, varsinkin Malinovskilta ja Kobalta, poissaolonne on meistä kaikista tavattoman valitettavaa. Asiat näyttävät olevan yleensä *paranemaan päin*. »Pravdan» finanssit ovat retuperällä, mutta Gorki on nyt toivomme.

Toivotan kaikkea parasta! Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu tammikuun 8 pnä 1913
Lähetetty Krakovasta Pariisiin*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

269

L. B. KAMENEVILLE

Hyvä L. B.! Käytän hyväksi vapaata hetkeä vastatakseni kirjeeseen. Neuvottelukokouksemme on kiihkeimmillään: osanottajia on 11 henkeä²⁵⁷. Asiat sujuvat hyvin. Jos ehdin, liitän mukaan tänään hyväksytyyn ensimmäisen päätöslauselman. Sitä ei tietenkään toistaiseksi kenellekään...** puolueytöntekijöillä ei ole hullumpi: 3 — Pietari, 2 — Moskova, 2 — Etelä, useita huomattavia julkisia toimihenkilöitä ja niin edelleen. Näyttää hyvältä. Kuutosissa oli sovitteluhenkistä horjuntaa, mutta heidän joukossaan johtavimman »sovittelijan», Petrovskin, kanssa on *toistaiseksi* päästy yhä parempaan yhteisymmärrykseen. Pääkysymyksenä tulee olemaan »yhdistyminen». Ratkaisemme sen *luultavasti* näin: terve tuloa kentällä toimiville työmiehille, sota »Lutshin» likvidaattoriryhmälle. *Sellainen* päätöslauselma on hyväksytty (yksimielisesti) ainakin vallankumouksellisten lakkojen johdosta.

Vorstandin saksalaiset ovat lähettäneet paperin...

Siinäpä tilanne: he tekevät *kokeen julkisella* areenalla. Me olemme iloisia. Mutta olemme *äärimmäisen* varovaisia.

* — Meldän kesken. *Toim.*

** Käsikirjoitus on osaksi vaurioitunut. Tässä ja alempana on muutamia sanoja jäänyt selvittämättä. *Toim.*

Ei mitään yhdistymisiä ryhmän kanssa: *liittykää* järjestöön, niin *kokeilemme*. Estäkää herran tähden ulkomailla olevia ryhtymästä *mihinkään* toimenpiteisiin. Lukekaa kirje (mieluummin kertokaa tämä kohta kirjeestä) parille kolmelle *vaiteliaalle* ja *vakaalle*: Kamskille, Nik. Vas., mutta *älkää kaikille* *älkääkään laajalti*. Pitäkää herran nimessä kiirettä pää-äänenkannattajan kanssa ja lähettäkää heti edes vedokset!

Teidän *Lenin*

Kirjoitettu tammikuun 10 pnä 1913
Lähetetty Krakovasta Pariisiin

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

270

L. B. KAMENEVILLE

Hyvä L. B.! Kirjoitan tämän neuvottelukokouksessa. Kaikki sujuu loistavasti. Merkitys tulee olemaan ainakin vuoden 1912 tammikuun konferenssin veroinen. Päätökset tehdään *kaikista* tärkeistä kysymyksistä, *siinä luvussa myös* yhdistymisestä.

Kaikista on hirveän valitettavaa, kun ette ole läsnä ettekä päässyt tulemaan.

Lähetän 1:sen päätöslauselman. Pitäkää *toistaiseksi* salassa; vahvistakaa vain...* osa bolshevikeista, *jotka eivät ole suulaita*.

Onnellista uutta vuotta. Teidän *Lenin*

Joka päätöslauselma hyväksytään yksimielisesti...

Jättiläismäinen saavutus!

Lopetamme parin, kolmen päivän kuluttua.

Kirjoitettu tammikuun 12 pnä 1913
Lähetetty Krakovasta Pariisiin

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* Käsikirjoitus on osaksi vaurioitunut. Tässä ja alempana on muutamia sanoja jäänyt selvittämättä. *Toim.*

271

L. B. KAMENEVILLE

Hyvä L. B.!

Lähetän loput päätöslauselmat...

On tehty tiukka päätös: *s a l a i s u u s*, kunnes julkaistaan lehdistössä...*

Malinovskille kirjoittamanne kirje on annettu hänelle.

Olette lähettänyt erinomaisen vastauksen Huysmansille.

Yleinen vaikutelmamme neuvottelukokouksesta on erinomainen. Toivon Teidän saavan samanlaisen. Pehdyttäkää asioihin *läheiset*, toistaiseksi *s a l a i s u u t e n a* (Kamski, Albert...).

Petrovski on nyt kokonaan puolellamme — kuutoset samoin — pari kunnan illegaalia on palannut Venäjälle. On eräs »pilvenhattara» (*-mökkäle*): ei ole rahaa, *ei*. Täysi vararikko.

Tuhannet terveiset.

Teidän Lenin

Olemme saaneet 30 bolshevikin sähkeen. Tuhannet terveiset ja parhaat uuden vuoden onnittelut!! Minun ja kaikkien tšekäläisten ystävien puolesta.

Teidän Lenin

*Kirjoitettu aikaisintaan
tammikuun 14 pnä 1913
Lähetetty Krakovasta Pariisiin*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

272

J. A. PJATNITSKILLE

Hyvä tov. Albert!

Mieleni tekee keskustella kanssanne kansallisia koskevasta neuvottelukokouksen päätöslauselmasta.** Te katsotte sen »diplomatiaksi», mikä on paha erehdys.

* Käsikirjoitus on osaksi vaurioitunut. Tässä ja alempana on muutamia sanoja jäänyt selvittämättä. *Toim.*

** Kysymyksessä on Krakovan neuvottelukokouksen päätöslauselma »Kansallisista sosialidemokraattisista järjestöistä» (ks. V. I. Lenin, Teokset, 18. osa, ss. 455—457). *Toim.*

Mikä on Teistä diplomatiaa?

Ensiksikin se, että syydämme tulta ja tulikiveä P. S. D.:n Päähallituksen päälle, »vaikka kaikki tiedot ovat lähtöisin opposition jäseniltä».

Tuo on kerrassaan väärä luulo!

Olemme tietäneet *vuosikausia*, että Päähallituksessa oleva *Tyszka* aiheuttaa vastustusta ja tyytymättömyyttä P. S. D.:n sisällä. Sen tietävät *kaikki*, jotka ovat olleet tekemisissä Päähallituksen kanssa.

Tämän opposition kehitys on vuodesta 1910 alkaen tapahtunut kaikkien nähden.

Keväällä 1912 *Tyszka* ja *Kumpp.* laskivat hajalle Varsovan komitean, ilmoittivat sen olevan riippuvainen ohranasta ja perustivat »omansa».

Syksyllä suoritettiin vaalit. Miten kävi? *Kaikki* sosialidemokraatteihin kuuluvat Varsovan työläisvalitsijamiehet osoittautuivat olevan *opposition* puolella!

Olen tarkastanut tämän asian.

Valitsijamiesten nimet — *Zalewski* ja *Bronowski*. *Malinovski* on tavannut heidät ja omakohtaisesti tarkastanut asian.

Eikö tämä ole todiste??

Edelleen opposition puolella ovat myös *ulkomailla olevat* ja *Lodz*.

Tyszkan diplomatian vararikko on jo kauan ollut kehittymässä. Se on väistämätön. Jo vuoden 1912 *tammikuun* konferenssi (missä ei kajottu lainkaan *Tyszkan* (=Päähallitus) ja opposition välirikkoa koskevaan kysymykseen) totesi *periaatteessa* tapahtumien kehittyvän siihen suuntaan.

Pahimmantyyppinen federaatio luhistuu.²⁶⁸

Palaaminen vanhaan (1907—1911) *on mahdotonta*.

Pitää ymmärtää se.

Itävallassakin on ollut samantapainen ajanjakso: kansallisilla eri KK; saksalaisilla ei ole eri KK:ta.

Itävallassa se ei ollut pysyvä: se johtaa *joko* täydelliseen federaatioon *tai* täydelliseen yhtenäisyyteen.

Meilläkään *ei* puolinen federaatio (1907—1911) *ollut pysyvä*: on yritettävä kaikin voimin saada puoluetöntekijät ymmärtämään se täydellisesti.

Me pyrimme *täydelliseen* yhtenäisyyteen *kentällä* myös kansallisuuskysymyksessä.

Se on mahdollista. Sitä on ollut ja on Kaukasiassa (4 kansallisuutta). Sitä oli 1907 myös Riiaassa (latvialaiset, liettua-

laiset, venäläiset) ja Vilnassa (liettualaiset, latvialaiset, puolalaiset, [venäläiset]*, juutalaiset) näissä molemmissa kaupungeissa *vastustettiin* Bundin separatismia.

Itävallassa federaatio päättyi separatismiin ja yhtenäisen puolueen romahdukseen.²⁵⁹ Myös meidän oloissamme olisi rikos suosia Bundin *separatismia* ja suojella sitä.

Te pidätte »diplomatiana» (2°) sitä, että me tuomitsemme Bundin ja »miltei armahdamme latvialaisten KK:n, joka seuraa Bundia».

Ei. Te erehdytte. Se ei ole diplomatiaa. Latvialaiset s.d. työläiset ovat *aina* kannattaneet yhtenäisyyttä kentällä, *aina* kannattaneet *alueellista* autonomiaa, t.s. olleet kannanotoissaan antiseparatisteja, antinationalisteja.

Se on tosiasia.

Sitä Te ette voi kumota.

Ja tästä seuraa väistämättömästi johtopäätös: Latvian KK — yksi instanssi latvialaisten vallankumouksellisten sosialidemokraattisten proletaarien keskuudessa — *poikennut oikealta tieltä*.

Bundissa taas ei ole tällaista oikeaa tietä, ei ole proletariaattia, ei ole joukkojärjestöjä, ei mitään muuta paitsi sivistyneistön kerhoa (Lieber+Movitsh+Vinitiski ovat läpeensä opportunisteja ja Bundin *pitkäaikaisia* »isäntiä») ja käsityöläisten kerhoja.

Bundin ja latvialaisten sekoittaminen toisiinsa olisi huuftava vääryys.

»Kansallisuus»-kysymys on tullut VSDTP:ssä *päiväjärjestykseen*. [Sitä ei voida väistää.] »Kansallisten» hajanaisuus *ei* ole sattuma. Ja meidän *kaikkien* ponnistustemme kohteena tulee olla asian selittäminen, vanhan »Iskran» taistelun aloittaminen uudelleen.

Me vastustamme federaatiota periaatteessa. Me olemme sitä mieltä, että on otettava oppia puolinaisesta federaatiosta (1907—1911) saamastamme murheellisesta kokemuksesta. Meidän mielestämme on taisteltava sen puolesta, että *kentällä* olisi yhtenäisyys.

Venäjän juutalaisten s.d. työläisten keskuudessa toimivien ja yleensä vastaavia oloja tuntevien tovereiden on koottava [tietoja, jotka puhuvat] Bundin separatismien vahingol-

* Käsikirjoitus on osaksi vaurioitunut. Hakasuluissa olevat sanat on ennallistettu ajatussällön perusteella. *Toim.*

lisuudesta. Bund *repi* Tukholman (1906) [päättöksen]²⁶⁰. Se itse ei yhdistynyt *missään* paikallisjärjestöissä (latvialaiset eivät ole menetelleet lainkaan sillä tavalla).

Luuleeko tosiaankin joku, että unohdamme tämän ja annamme jälleen ruokkia itseämme pelkillä lupauksilla??

Emme koskaan! Yhdistykää Varsovassa, Lodzissa, Vilnassa j.n.e., herrat bundilaiset »yhdistäjät»!

[Olisin iloinen], jos näyttäisitte tämän kirjeen [kansallisuuskysymyksestä] kiinnostuneille bolshevikeille [ja jos] onnistuttaisiin panemaan kaikkialla alulle *toiminta*, jonka tarkoituksena on kysymyksen vakava tutkiminen ja aineiston kokoaminen (*Venäjä*n käytännöstä) »separatisteja» — bundilaisia — vastaan.

Beste Grüße.* Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu 1913
tammikuun 14 päivän jälkeen
Lähetetty Krakovasta Pariisiin*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

273

»BREMER BÜRGER-ZEITUNGIN» TOIMITUKSELLE

Arvoisa toveri!

Olisin hyvin kiitollinen, jos lähittäisitte minulle ne »Bremer Bürger-Zeitungin» kaksi numeroa, joissa olette julkaisut resension R. Luxemburgin kirjasta**. Oheistan kansainvälisen vastauskupongin = 20 pfennigiä.

Minua ilahduttaa tavattomasti, että olette tullut pääkysymyksessä samaan johtopäätökseen, johon minäkin tulin polemisoidessani Tugan-Baranovskin ja »Volkstümlerin» kanssa 14 vuotta sitten, nimittäin, että lisäarvon realisointi on mahdollista myös »puhtaasti kapitalistisessa» yhteiskunnassa.***

* — Parhaat terveiset. *Toim.*

** Kysymyksessä on R. Luxemburgin kirja »Die Akkumulation des Kapitals. Ein Beitrag zur ökonomischen Erklärung des Imperialismus», Berlin 1913 (»Pääoman kasautuminen. Lisää imperialismin taloudellisesta selittelystä», Berliini 1913). *Toim.*

*** Ks. V. I. Lenin, »Huomautus markkinateoriakysymykseen (herrojen Tugan-Baranovskin ja Bulgakovin välisen polemiikin johdosta)» (Teokset, 4. osa, ss. 42—51). *Toim.*

En ole vielä nähnyt R. Luxemburgin kirjaa, mutta Te olette *teoreettisesti* aivan oikeassa tässä kysymyksessä. Minusta tuntuu kuitenkin, ettette ole kylliksi korostanut hyvin tärkeää kohtaa, joka on Marxilla (»Pääoma», II osa, s. 442)²⁶¹, nimittäin sitä kohtaa, missä Marx sanoo, että vuosittain tuotettujen aineellisten arvojen analyysissa *ei pidä* suinkaan ottaa mukaan ulkomaankauppaa (siteeraan venäjänkielistä käännöstä). Luxemburgin »dialektiikka» tuntuu minusta (myös »Leipziger Volkszeitungissa» julkaistun artikkelin perusteella) *eklektisismiltä*. Onko vielä jossakin muussa lehdessä arvosteltu R. Luxemburgin kirjaa? »Hamburger Echossa»?²⁶² porvarilehdissä?

Minulla olisi vielä yksi kysymys. »Bremer Bürger-Zeitung» (1912, n:o 256) on esittänyt virheellisen selostuksen Kansainvälisen Sosialistisen Toimiston lokakuun istunnosta. Joko Luxemburgin klikki tai likvidaattori tai joku likvidaattoreille myötämielinen lurjus on johtanut toimituksen harhaan ja väittänyt Haasen sanoneen: »Lenin on vain johtanut Internationaalien harhaan.»

Likvidaattorit ovat tietenkin toistaneet lehdessään tämän valheen (»Lutsh» Pietarissa) ja höystäneet sitä ilkeämielisillä huomautuksilla. Puolueemme (Venäjän Sosdem. Työväenpuolueen) Keskuskomitea kirjoitti Haaselle. Haase vastasi, että hänen sanojaan on vääristelty. Haasen kirje on nyt julkaistu lehdessämme (Pietarin »Pravdassa»)*

Olisin nyt halukas tietämään, aikooko »Bremer Bürger-Zeitungin» toimitus peruuttaa julkaisemansa virheellisen väitteen tai esittää asian oikein. Siinä tapauksessa voisin lähettää toimitukselle jäljennöksen *Haasen* kirjeestä.

Puolueterveisin

N. Lenin

Osoitteeni: Wl. Uljanow. 47. *Lubomirskiego*. Krakau.

Kirjoitettu tammikuun alkupuolella

1913

Lähetetty Bremeniin (Saksa)

Julkaistu ensi kerran 1964

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös saksasta*

* Ks. V. I. Leninin artikkelia »Parempi myöhään kuin ei milloinkaan» (Teokset, 18. osa, ss. 460—461). *Toim.*

274

A. M. GORKILLE

21/I 13.

Hyvä A. M.! Toveri, joka toimittaa Teille tämän kirjeen, on Trojanovski ja hän asuu nykyään Wienissä. Hän on vaimonsa kanssa käynyt tarmokkaasti käsiksi »Prosvestsheni-jeen», saanut hankituksi jonkin verran varoja, ja toivomme, että heidän tarmonsä ja apunsa ansiosta saamme järjestetyksi marxilaisen aikakausjulkaisun likvidaattoriluopureiden vastapainoksi. Arvelen, että Tekään ette kieltäydy auttamasta »Prosvestshenijetä».

Teidän *Lenin*

P. S. Toivottavasti olette saanut vperjodilaisia koskevan pitkän kirjeeni?* Kuinka kummassa olette joutunut »Lutshiin»?? Duuman jäsenten perässäkö? Mutta hehän joutuivat vain ansaan ja poistunevat piakkoin.

*Lähetetty Krakovasta Caprin saarelle
(Italia)*

*Julkaistu ensi kerran 1924
I Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoltuksen mukaan

275

G. M. VJAZMENSKILLE

Arvoisa toveri! Koetan täyttää pyyntönne ja hankkia venäläisiä lehtisiä.²⁶³ Se ei ole kuitenkaan nyt helppoa ja tokkopa siitä on suurtakaan toivoa: julkaisutoiminta on Venäjällä varsin heikkoa ja meille lähetetään sikäläisiä julkaisuja *hyvin haluttomasti* tänne, vaikka pyydämme niitä alinomaa. Pietarissa oli 2—3 lehtistä ennen 9. I 1913.

Puolalaiseen kirjallisuuteen nähden erehdytte, kun luulette minulla olevan sitä riittämiin. Minulla ei ole yhteyksiä PPS:ään, koettakaa saada niitä OK:n tai likvidaattorien välityksellä. En ole tekemisissä myöskään s.d. »zazhondilaisten»** (Rosan ja Tyszkan) kanssa.

* Ks. Teokset, 35. osa, ss. 42—45. *Toim.*

** — Puolan Kuningaskunnan ja Liettuan Sosialidemokratian Päähallituksen kannattajien. *Toim.*

Lähetäkää, olkaa hyvä, viikoksi »Izvestija TsK RSDRP»²⁶⁴ vuodelta 1907, molemmat numerot — ovat erittäin tarpeen. Palautan ne täsmällisesti.

Oheistan tov. Kuznetsoville osoitetun kirjeen, jota pyysitte.²⁶⁵

Toveriterveisin
N. Lenin

*Kirjoitettu 1913
tammikuun 22 päivän jälkeen
Lähetetty Krakovasta Berliiniin*

*Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
konekirjoitusjäljennöksen mukaan*

276

N. A. RUBAKINILLE

25/I 1913

Arvoisa toveri!

Täytän pyyntönne ja lähetän Teille niin lyhyen »katsauksen» kuin sain syntymään.²⁶⁶ Jollette olisi lisännyt, että »polemiikin historia» ei ole mahdotonta kirjassanne, niin bolshevismmin esitys olisi ollut *kerrassaan* mahdotonta.

Sitä paitsi minua epäilyttää lauseenne: »*Koetan* olla tekemättä mitään muutoksia kuvaukseenne.» Minun täytyy asettaa julkaisemisen ehdoksi, *että mitään* muutoksia *ei tehdä* (pelkästään sensuurista johtuvista voidaan tietenkin sopia kirjeellisesti erikseen).

Jollei sovi, olkaa hyvä ja palauttakaa liuskani.

Toveriterveisin
N. Lenin

Osoitteeni: Wl. Uljanow. 47. Lubomirskiego. Krakau. Autriche.

Lähetetty Clarens'iin (Sveitsi)

*Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

IV VALTAKUNNANDUUMAN BOLSHEVIKKIJÄSENILLE*

Olemme saaneet toimitukselta typerän ja hävyttömän kirjeen. Emme vastaa. Heidät on häädettävä ulos.

E m m e ole saaneet »Lutshin» 4. n:o:a. Pyydämme hartaasti lähettämään!!²⁶⁷

Tietojen puuttuminen suunnitellusta toimituksen uudelleenjärjestelystä huolestuttaa meitä tavattomasti. Mitä tämän uudelleenjärjestelyn hyväksi on tehty?²⁶⁸ Miksi Vera, Fram, Andrei ja Aleksei eivät ole kirjoittaneet sanaakaan? Pyydämme hartaasti heitä kirjoittamaan mahdollisimman pian. Uudelleenjärjestely ja mieluumminkin kaikkien entisten erottaminen on äärimmäisen välttämätöntä. Lehteä toimitetaan typerästi. Kehutaan Bundia ja »Zeitia»: se on suoraan katalaa. Ei osata noudattaa »Lutshin» vastaista linjaa. Suhtaudutaan kerrassaan kelvottomasti artikkeleihin. Äärimmäisen typerää suhtautumista »Rabotshi Golosiin».²⁶⁹ Suorastaan sietämätöntä... Odotamme odottamistamme tietoja kaikesta tästä...

Mitä on tehty varojen kontrolloinnin hyväksi? Kuka on saanut tilausmaksut? Kenen hallussa ne ovat? Paljonko niitä on?

Kirjoitettu tammikuun 25 p:nä 1913

Lähetetty Krakovasta Pietariin

Julkaistu ensi kerran 1924

»Krasnaja Letopis» aikakauslehden

1. n:o:ssa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

L. B. KAMENEVILLE

Hyvä L. B.! Palautan vedokset. Enempää, t.s. päätöslauselmien vedoksia, ei kannata lähettää. Julkaiskaa *v i i v y t t e l e m ä t t ä* ja ehdottomasti mahdollisimman vähin menoin (ei ole rahaa), t.s. *k o l m e n a p a l s t a n a* kuten lehden sivu ($1/2$ tai $3/4$ sivua), *m o l e m m i l l e p u o l i l l e* painettuna, ilman marginaalia.

* Kyseinen kirje on lisäys G. J. Zinovjevin kirjeeseen; se oli lähetetty N. I. Podvoiskin osoitteella. *Toim.*

Nimi: »KK:n [ja] ...* puolue [työntekijäin] neuvotte-
lukokous...** *ettei vitkuteltaisi päivääkään.*

Painettava 3 000 kpl. Pyytäkää Mironia valvomaan henki-
lökohtaisesti, että vedokset *t o d e l l a korjataan* (he eivät
sitä tavallisesti tee, vaan jättävät korjaamatta!) ja että
yleensä julkaistaisiin nopeammin.

Puristan kättänne.

Teidän Lenin

Kirjoitettu helmikuun alussa 1913
Lähetetty Krakovasta Pariisiin

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

279

N. OSINSKILLE***

Arvoisa toveri! Olen hyvin iloinen 21/I päivätyn kir-
jeenne johdosta. Ajat ovat nyt sellaiset, että horjunnalla
ja hajaannuksella »ei ole äärtä eikä rajaa». Sen vuoksi on
tavattoman miellyttävää olla yhteydessä aatetoveriin. Älkää
missään nimessä luopuko aikomuksestanne lähettää artik-
keli helmikuussa ja yleensäkin kirjoittakaa ehdottomasti aika
ajoin. Toivottavasti huomaatte lehdistämme ja aikakausjul-
kaisuistamme yleisen linjan, jota on ajettava nykyään vihol-
lista ja (ehkäpä sitäkin enemmän) horjuvia vastaan. Koska
olemme yksimielisiä, osallistumisenne toimintaan on kahta
vertaa arvokkaampi, sillä olette pääkaupunkien läheisyydes-
sä. Koettakaa hankkia paikallisia zemstvo- ja tehdastilasto-
ja y.m.s. julkaisuja. Niitä on meillä äärettömän niukalti.

Puristan kättänne...

Kirjoitettu helmikuun 13 pnä 1913
Lähetetty Krakovasta Moskovaan

Julkaistu ensi kerran 1960
»Istoritsheski Arhiv» aikakauslehdin
2. n:ossa

Julkaistaan
konekirjoitusjäljennöksen mukaan
(perlustraatio)

* Käsikirjoitus on osaksi vaurioitunut. Hakasuluissa olevat sanat on en-
nallistettu ajatussisällön perusteella. Muutamia sanoja on jäänyt selvittämättä.
Toim.

** Ks. «КПСС в резолюциях и решениях съездов, конференций и пле-
нумов ЦК», ч. I, 1954, стр. 288—300 (»НКР edustajakokousten, konferenssien
ja KK:n kokousten päätöslauselmina ja päätöksinä», I osa, 1954, ss. 288—300).
Toim.

*** Kyseinen kirje on lisäys N. K. Krupskajan kirjeeseen. *Toim.*

N. G. POLETAJEVILLE

Krassia varten

Hyvä ystävä! Olen hyvin iloinen 2. helmikuuta päivätyt kirjeenne johdosta ja pidän tavattoman valitettavana, ettei kirjeenvaihtomme ole vielä kukaan muodostunut säännölliseksi useista yrityksistämme huolimatta. Sellaisen kirjeenvaihdon puuttuminen on omiaan synnyttämään vääriä käsityksiä. Minua ilahduttaa, että arvostelette »Lutshista» eroamista, sillä pidän tervehdittävänä kaikkea Venäjältä käsin tapahtuvaa arvostelua: arvostelun puuttuessa kaikki on pelkkää elottomuutta. Tällä kerralla arvostelunne on kuitenkin virheellistä, en tiedä vain, miltä puolelta ryhtyisin sitä kumoamaan.²⁷⁰ Odotan seuraavaan kirjeeseen asti. Tietyn lehden »uudistuksista» sanon, että poissaolonne on hyvin, hyvin murehdittavaa. En salaa Teiltä, että pidän tämän asian järjestämisestä historiallisena ansionanne, kun taas se, että lakkautitte »isonsiskon»* ja olitte kesällä »puolittain poissa» oli mielestäni suuri virhe.²⁷¹ Mutta mennyt on mennyttä. Sen antamat opetukset on otettava varten tulevaisuuden varalta. Suurta lehteä koskeva suunnitelma on mainio. Vakaumukseni on, että tarvitaan kaksi lehteä, iso — 5 kop. ja pieni 1 kop., ja nykyistä on kehitettävä »pieneksi». Oikea ajatus on niin ikään 5—10 arkin suuruisen brosyyyrien ja kirjojen julkaiseminen. Siihenkin käymme tarmokkaasti käsiksi. Olisimme kaikki tavattoman iloisia, jos ryhtyisitte tarmokkaasti ajamaan asiaa ja saisimme järjestetyksi yhteistyön järjestelmällisemmäksi, yksimielisemmäksi ja menestyksellisemmäksi kuin vuoden 1912 keväällä ja kesällä. Sen välttämättömiä ehtoja on tapaaminen ja säännöllinen kirjeenvaihto. Gorki on ryhtynyt nyt hyvin tarmokkaasti auttamaan »Prosveshtshenijeta» ja muuttamaan sitä suurjulkaisuksi. Suuren lehden ja kirjojen julkaisemisella on kaikki mahdollisuudet muodostua valtavaksi hankkeeksi, joka on tavattoman tärkeä ja hyödyllinen. Sitä tärkeämpää on oikea järjestely jo alusta pitäen. Kokemuksesta olemme vakuuttuneet täydellisesti siitä, että on toivotonta päästä sopimukseen (josta Te kirjoitatte) Plehanovin, Rozhkovin y.m.s. kanssa. Me

* »Nevskaja Zvezda». *Toim.*

aloitamme toisesta päästä. Ja päädyimme parempaan tulokseen. Tiedätte tietysti, että Aleksinski ja Dnevnitski tulivat mukaan ilman mitään sopimisia. Kun taktiikka on oikeaa ja lujaa, tämä on sitäkin varmempaa suuren lehden ja kirjojen julkaisemisen ollessa kysymyksessä. Olemme siitä aivan varmoja. Luja taktiikka — entisen ryhmän johdon säilyminen — osallistuminen avustajina eikä sopimuksen perusteella — kaikki nämä ovat meistä ultimatiivisia ehtoja. Olemme varmoja siitä, että avustajia saadaan aivan riittävästi niin suurta lehteä kuin myös kirjoja ja paksua aikakausjulkaisua varten. Bogdanovia esimerkiksi ei voida käyttää edes avustajanakaan: sen huomaa hänen uusista teoksistaan²⁷². Aleksinskiin ja Dnevnitskiin (Plehanoviin) nähden se on mahdollista, ja palkkiot työstä laajentavat tämän avustajapiirin viisi kertaa suuremmaksi. Odotan, että vastaatte viivyttelämättä: 1) yhdyttekö edellä sanottuun vai ette; 2) jos ette, niin mikä on Teidän suunnitelmanne; 3) paljonko tarvitaan varoja; 4) paljonko Te saatte kokoon; 5) minkälaiseksi määrittelette tai suunnittelette osallisuutenne hankkeeseen kompetenssin rajojen mielessä j.n.e. Vastatkaa seikkaperäisemmin. On toimittava nopeasti. Tapahtumat eivät odota. Moskovan lehtikin on tarpeen...* Luoksenne pistäytyy hyvä tuttavani, jonka Tekin tunnette, keskustelkaa asiallisesti ja yksityiskohtaisesti.

Kirjoitettu helmikuun 25 pnä 1913

Lähetetty Krakovasta Pietariin

Julkaistu ensi kerran 1933

X XV Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan

konekirjoitusjäljennöksen mukaan

(perlustraatio)

281

L. B. KAMENEVILLE

Hyvä L. B.! Lähetän Teille Poletajevin kirjeen (*palauttaa viivyttelämättä*) ja kirjoituksen (niin ikään palauttaa) ...**

Olen lukenut »Päivän aiheita». Jo on lurjus! Emme tiedä vain, pitäisikö noita porsaita sättiä vai olla heistä vai-

* Tarkoitetaan sanomalehteä »Nash Putj». *Toim.*

** Käsikirjoitus on osaksi vaurioitunut. Tässä ja alemmalla on muutamia sanoja jäänyt selvittämättä. *Toim.*

ti. Kannattaako heitä sättiäkään tällä haavaa? Mitä arvellette?

Minun mielestäni olisi kuitenkin lölytettävä pää-äänenkannattajan seuraavassa numerossa, mutta ei liian kovin. Esitelmäni taisi onnistua hyvin...

Tuhannet terveiseni! Teidän *Lenin*

P. S. Pietarista, Moskovan alueelta ja Etelästä kuuluu hyvää. Illegaalinen työväenjärjestö kasvaa ja muovautuu. »Pravdassa» on pantu alulle reformi.

Trojanovski on aloittamassa jonkinlaista rettelön tapaista Koban »Prosvestshenijeta» varten kirjoittaman artikkelin: »Kansallisuuskysymys ja sosialidemokratia» johdosta. Sanokaa muka, että se on väittelyluontoinen, Galina on näet kansallisen kulttuuriautonomian kannalla!!

Olemme tietysti ehdottomasti vastaan. Artikkelin on erittäin hyvä. Kysymys on ajankohtainen, emmekä me luovu hivenenkään vertaa periaatteellisesta kannastamme bundilaislurjuksia vastustaessamme.

Ehkäpä se siitä »tasaantuukin», mutta... tenez vous pour averti!*

Olemme päättäneet sättiä vperjodilaisia. Kirjoittakoon Miron, onko varoja nelisivuiseen pää-äänenkannattajaan?

Oletteko lukenut »Meteorin» »Russkoje Bogatstvosta»? Mikä se on? Paskilliko?

Kirjoitettu helmikuun 25 p:nä 1913
Lähetetty Krakovasta Pariisiin

Julkaistu ensi kerran osittaisesti
1950 V. I. Leninin Teosten
4. painoksen 35. osassa

Julkaistu täydellisesti 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

A. M. GORKILLE

Hyvä A. M.! Luin tänään »manifestin»²⁷⁸...

Kirjailijoiden osalta amnestia näyttää täydelliseltä. Teidän pitäisi yrittää palata, *kunhan ensin otatte tietysti selville, ettei Teille tehdä*

* — pitääkää omana tietonannel Toim.

koiruutta »koulun» vuoksi* j. n. e. Tokopa siitä voitaneen asettaa syytteeseen.

Toivottavasti ette suhtaudu asiaan sillä tavalla, ettei amnestia ole »hyväksyttävissä». Se olisi virheellinen kanta: vallankumousmies saa nykyään *enemmän aikaan* toimissaan Venäjällä, ja duumassa olevat edustajamme ovat allekirjoittaneet jopa »juhlallisen lupauksen».

Teidän osaltanne kysymyksessä ei ole allekirjoittaminen, vaan amnestian hyväksikäyttäminen. Kirjoittakaa mielipiteestänne ja *suunnitelmistänne*. Kun lähдете liikkeelle, niin ehkä pistäydette täällä, tähän on matkan varrella.

Mahdollisuus kuljeksia pitkin Venäjää (pitkin uutta Venäjää) merkitsee vallankumoukselliselle kirjailijalle mahdollisuutta iskeä sittemmin sata kertaa kovemmin Romanoveja ja Kumpp...

Oletteko saanut edellisen kirjeeni? Jostain syystä en ole saanut sanomaa pitkään aikaan. Oletteko terveenä?

Teidän *Lenin*

P. S. Oletteko saanut N. K:n kirjeen ja *aineiston?*

Kirjoitettu 1913

maaliskuun 6 päivän jälkeen

*Lähetetty Krakovasta Caprin saarelle
(Itäliä)*

*Julkaistu ensl kerran 1924
I Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

L. B. KAMENEVILLE

Hyvä L. B.! Hanecki on luonani. Valmistele yhteistä vastalauseita Baselin valtuuskunnan johdosta.²⁷⁴

Allekirjoittakaa ja lähettäkää (Te ja kaikki Baselin *edustajat*).

- 1) Shklovskille — Schklowsky. Falkenweg. 9. Bern.
- 2) Jurille — Bekzadian. Bolleystr. 4. Zürich.

* Kysymyksessä on Caprin saarella ollut puoluekoulu (1909). *Toim.*

3) Trojanovskeille, jotta viimeksi mainittu (kaiken allekirjoitettuaan) palauttaisi kaikki tänne.

Teidän *Lenin*

Pitää saada *k a i k k i e n* edustajien allekirjoitukset.

*Kirjoitettu maaliskuun 8 pnä 1913
Lähetetty Krakovasta Pariisiin*

*Julkaistu ensi kerran osittaisesti
1960 »Novaja i Noveishaja Istorija»
aikakauslehdessä 3. n:ossa*

*Julkaistu täydellisesti 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käskirjoituksen mukaan

284

L. B. KAMENEVILLE

Hyvä L. B.! Lähetän oikaisuvedokset. Kysymysmerkkejä on *tavattomasti*: olen unohtanut (ihmekös se, kun on kulu-
nut yli kymmenen vuotta) hyvin paljon. Ottakaa tämä huomi-
oon ja laittakaa *hyvin' varovainen* ja hyvin
tahdikas toimituksen huomautus.

Olette pyytäneet *suotta* Plehanovin ja Martovin suos-
tumusta anonyymien paljastamiseen. Joudutte noloon ase-
maan, jos he kieltävät (ja Teiltä he varmaankin kieltävät),
jota vastoin *oikeutemme* ja *velvollisuutemme* on saat-
taa vanhan »Iskran» anonyymit julkisuuteen: se on tehtävä
hinnalla millä hyvänsä. Se olisi *pitänyt* tehdä lupaa pyy-
tämättä.

»*Proletarin*» ja »*Sotsial-Demokratin*» anonyymien paljas-
tamiseen minä ja Grigori olemme suostuvaisia.²⁷⁵

Lähetän liuskan huomautuksia.

Siis kesällä tavataan. Terve tuloa! Olemme vuokranneet
huvilan Zakopanen lähistöltä (4—6 tunnin matka Krakovasta,
Poroninin asema) 1. V—1. X; Teillekin on huone.
Zinovjevit ovat vähän matkan päässä.

Ottakaa mukanne enemmän kirjoja, varsinkin
aikakausjulkaisuja, joita meillä ei ole. Oheistan *luettelon*

tarpeellisista. Otamme vielä kirje yhteyden, jotta Pariisista tulisi otetuksi *kaikki*, mikä voidaan.

Au revoir.*

Teidän L.

P. S. ... Kootkaa Aleksinskin ja Lunatsharskin kaikki polemiikit...** ja tuokaa mukanaan. Mitä arvelette, voitaisinko pyytää Aleksinskia »kouluun»***? Gr. puoltaa, minä olen vastaan. Harkitkaa asiaa. Voisitko järjestää *hienotunteisen* tète-à-tèteen Aleksinskin kanssa *yhteistä* keskustelua varten, *mutta älkää suinkaan puhuko hänelle toistaiseksi mitään koulusta*. Kirjoittakaa, mitä Lozovski on saanut leivotuksi lakoista?

» *Sovremennyi Mir* »,

jossa on Plehanovin artikkeli Ropshinin romaanista

» » » » Bogutsharskista (N. Voljan
hist. [käsitlevä]
kirja)

L. I. Axelrodin resensio ...

V. Iljinin kirjasta »Materialismi ja empiriokritisismi» ja muita mielenkiintoisia artikkeleja...

Artikkelit maanjärjestelystä ja Stolypinin agraaripolitiikasta.

» *Russkoje Bogatstvossa* » vv. 1910—1911—
1912.

ja » *Sovremennyi Mirissä* »

» *Zavetyssa* »

» *Severnije Zapiskissa* »²⁷⁶.

} Samoilta vuosilta.

Kirjoitettu huhtikuun 7 p:nä 1913
Läheletty Krakovasta Pariisiin

Julkaistu ensi kerran 1964

V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* — Näkemiin. *Toim.*

** Käsikirjoitus on osaksi vaurioitunut. Tässä ja alempana on muutamia sanoja jäänyt selvittämättä. Hakasuluissa oleva sana on ennallistettu ajatussällön perusteella. *Toim.*

*** Kysymyksessä on puoluekoulu, jonka VSDTP:n KK aikoi järjestää Poroniniin. *Toim.*

L. B. KAMENEVILLE

Hyvä L. B.! Lähetän pyytämäni »*Proletarin*» 1.—20. numerot *koottuina*.

Osan olen lukenut uudestaan. Älkää unohtako laittaa ehdottomasti legaaliseen kirjaseen (»Kahdesta puolueesta») ²⁷⁷ lukua kansansosialistilikvidaattoreista. (*Peshohonov*, »Russkoje Bogatstvo» n:ot 7 ja 8, 1906 — vrt. »*Proletari*n n:o 4, »Eserräläiset menshevikit»*).

Väki on nyt unohtanut *kaiken*. Uudet tulokkaat eivät tiedä *mitään*.

Kertokaa kansansosialistien likvidaattoruudesta (ja »*avoimesta puolueesta*») *alusta alkaen*.

Teidän *Lenin*

Kirjoitettu huhtikuun 17 p:nä 1913
Läheletty Krakovasta Pariisiin

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

L. B. KAMENEVILLE

Hyvä L. B.! Lähetän sekin. Kun on kerran palautettava, ei voi olla antamatta, vaikka asiat olisivat kuinka hullusti. Järjestäkääpä, isäkulta, *heti* esitelmätilaisuuksia tännetulomatkallanne. Palasin tänään Leipzigistä ²⁷⁸: *64 markkaa* — onhan sekin rahaa! Ja kertyisi paljon enemmän, jos pidettäisiin useammassa kaupungissa.

Lähetän Teille tänään duumaa koskevaa aineistoa. Duuman jäseniä (6) on autettava *puheiden kirjoittamisessa*. Ehdottomasti. Istukaa itse kirjoittamaan (24. IV v.l. duuma alkaa toimintansa, on *pidettävä kiirettä*) ja pankaa *Aleksinski* myös kirjoittamaan. Saatte sopivan syyn: kirjoittakaa hänelle pneu**, kuten »*Pravdan*» avustajalle ja järjestäkää tapaaminen. Olisi toivottavaa (mutta *ei ehdotonta*), että puheet lähetettäisiin Krakovan kautta.

* Ks. V. I. Lenin, Teokset, 11. osa, ss. 180—189. *Toim.*

** — putkipostitse. *Toim.*

Lähetän teemat.

Järjestäkää tämä asia *pikemmin* ja tarmokkaammin.
»Ottakaa yhteys» Aleksinskiin...

Tuhannet terveiset.

Teidän *Lenin*

Kirjoitettu 1913
huhtikuun 26 päivän jälkeen
Lähetetty Krakovasta Pariisiin

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

287

I. E. HERMANILLE

Hyvä toveri! Matkustamme *Poroniniin*, viivymme siellä lokakuun 1 päivään saakka (Galizien, osoite: Herrn Ulianow), 4—6 tuntia Krakovasta »Zakopanen» rataa. Kirjoittakaa uudella osoitteella.

Kiitos lähettämästänne KK:nne lehtisestä.²⁷⁹ Pohtikaa pikemmin ja ilmoittakaa päätettyänne minulle, haluatteko *agitaatiotyön yhtenäistämiseksi ennen* edustajakokousta julkaista latvialaisten bolshevikkien (tai *puoluemiesten* tai *antilikvidaattorien*) *toimintaohjelman*.

Minun nähdäkseni se pitäisi tehdä. Jollei ole varoja, voidaan hektografoida.

Toimintaohjelmassa pitäisi nähdäkseni korostaa erikoisesti kolmea kohtaa:

(1) likvidaattorit ovat luopuneet *vallankumoustaktiikasta*. Heidän tilanearvionsa on (peitetysti) liberaalinen. Selitettävä tämä.

(2) Likvidaattoreista; julkaistava uudelleen (tai siteerattava yksityiskohtaisesti »Lutshin» 101. numeron pääkirjoitusta) ja kerrottava Latvian työläisille totuus.

(3) Kansallisuuskysymys. Bundistien separatismi ja federalismi, he ovat »ostaneet» likvidaattorit. Kansallisen kulttuuriautonomian vahingollisuus.

Eikö olisi parasta, jos ryhmänne esittäisi myös *p ä ä t ö s l a u s e l m a e h d o t u k s e n* näistä kysymyksistä? Vai olisiko parempi kirjoittaa *toimintaohjelma*? Mikä on sopivampaa edustajakokousta edeltävässä agitaatiotyössä ja

äänestettäessä edustajakokoukseen lähetettävistä edustajaehdokkaista?

Kirjoittakaa, mikä on Teidän (ja ystävienne) mielipide. Mikäli päätöslauselma tai toimintaohjelma on tarpeen, me voisimme auttaa kirjoittamisessa. Mikä on määräaika? Milloin on edustajakokous?²⁸⁰

Puristan kättänne. Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu 1913,
ennen toukokuun 6 päivää
Lähetetty Krakovasta Berliiniin*

*Julkaistu ensi kerran 1935
»Proletarskaja Revoljutsija»
aikakauslehden 5. n:ossa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

288

G. L. SHKLOVSKILLE

Hyvä Sh.! Kiinnittäkää huomiota osoitteeni muuttumiseen. Saavuimme tänne kylään Zakopanen lähistölle parantelemaan Nad. Konst. vuoristoilmalla (täällä on korkeutta lähes 700 metriä) basedowintaudista. Minua pelotellaan: jos nähkääs päästätte taudin kehittymään, se voi muodostua kohtalokkaaksi, pitää nähkääs viedä *heti* Berniin Kocherille, joka nähkääs on ensiluokkainen kuuluisuus... Toisaalta Kocher on kirurgi. Kirurgit pitävät leikkauksista, mutta tässä tapauksessa leikkaus tuntuu hyvin vaaralliselta ja hyvin epäilyttävältä... Toisaalta sairautta hoidetaan vuoristoilmalla ja *levolla*. Meidän on kuitenkin vaikea järjestää »lepoa» näin hermostuttavassa elämässä. Tautihan johtuu hermostosta. Kolme viikkoa otettiin sähköhoitoa. Tulos=0. Kaikki on entisellään: silmät pullistuneet ja kaula pöhössä, sydämen-tykytys, kaikki basedowintaudin oireet.

Voisitteko ottaa selvää Kocherista? En tiedä, *miten* se kävisi päinsä, ja haluaisin kysyä neuvoa. Voisiko käydä jonkun opiskelijan tai lääkärin kanssa Kocherin luona puhumassa? Vai kieltäytyykö hän puhumasta näkemättä potilasta? Tai voisiko neuvotella hänen kanssaan, jos hankitaan kirje lääkäritä, joka on hoitanut tautia täällä (t.s. Krakovassa)? Olisin hyvin kiitollinen, jos voisitte hankkia asiallisia tietoja Bernissä Kocherista tai Kocherilta (viimeksi mainittu olisi tietysti parasta). Mikäli tiedot *vaativat* matkustamaan

Berniin, kirjoittakaa, milloin Kocher ottaa vastaan, milloin hän matkustaa kesälomalle ja miten joudutaan sijoittumaan Bernissä, hoitolaanko (ja käykö se kovin kalliiksi) vai muuten. Puristan kättänne ja kiitän jo ennakolta vaivoistanne.

Teidän *N. Lenin*

Absender: Wl. Ulianow. *Poronin* (Galizien).

Kirjoitettu toukokuun 8 pnä 1913
Lähetetty Berniin

Julkaistu ensi kerran 1925
»Proletarskaja Revoljutsija»
aikakauslehden 8. n:ossa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

289

L. B. KAMENEVILLE

Hyvä L. B.! Lähetän Trojanovskin kirjeen.²⁸¹

Minun mielestäni Semkovski ilkimykselle sietää vastata (Grigori lähettää Teille »Kampfin») *vain* täydellä äänellä *eikä siten*, kuin Stekloville »Neue Zeitissa».

Kirjoittakaa lyhyesti, mutta päättäväisesti ja lujasti niin sosialismin kuin demokratiankin kavaltajista, rikkurilehti »Lutshista», »Pravdaa» seuraavasta työläisenemmistöstä. Jos itävaltalaiset opportunistit eivät julkaise, siinä tapauksessa me julkaisemme sen selostuksessa vuoden 1914 Wienin edustajakokoukseen mennessä.²⁸² Vastustan jyrkästi »Neue Zeitin» ja »Kampfin» opportunistien »konnuutta myötäilevää» kirjoittelua.

Mikä on Teidän mielipiteenne?

Teidän *Lenin*

Kannatan sitä, että »Kampfin» puoleen käännetään *ilman* Rjazanovia. Tämä »rehellinen meklari» pilaa asian, tekee sen vaikeammaksi ulkonaisella ystävällisyydellään ja sisäisellä konnamaisuudellaan. Parasta on mennä suoraan ja

vaatia suoraa vastausta. Ja jos Rjazanov haluaa, »autta-
koon» (hm, hm) sivusta...*

*Kirjoitettu 1913,
ennen toukokuun 20 päivää
Lähetetty Poroninista Pariisiin*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

290

C. HUYSMANSILLE

Hyvä toveri Huysmans! IV duuman sosialidemokraattisen edustajaryhmän rahastonhoitajana on ollut jo jonkin aikaa Muranov. Hän on julkaissut Pietarin sosialidemokraattisissa lehdissä selostuksia ryhmän saamista rahasummista. Lehti-tietojen mukaan Venäjän työläiset ovat Belgian yleislakon alettua suorittaneet varojen keräyksiä »Belgian työläisten avustamiseksi».²⁸³ Esimerkiksi »Pravda» lehden n:oissa 101, 102, 109, 116 on Muranovin allekirjoittamia selostuksia. Hän on saanut Belgian työläisten avustamiseksi noin 500 ruplaa, jotka Venäjän työläiset ovat keränneet joka puolella Venäjää. Olen varma, että 800+700 frangia, jotka Te olette saanut, ovat koonneet Venäjän työläiset Belgian työläisille. Kirjoitan Muranoville, ja mikäli nämä varat on tarkoitettu käytettäväksi muuhun (mikä ei ole kovinkaan luultavaa), niin tiedotan siitä Teille.

[Kirjeen variantti**]

On varsin luultavaa, että kysymyksessä olevat 1 500 fran-
gia ovat koonneet Venäjän työläiset *Belgian työläisille*. Mainitunlaisia keräyksiä on pantu toimeen Belgian yleis-
lakon alettua. Luettelot on julkaistu sosialidemokraattisissa
lehdissämme *Muranovin* allekirjoittamina. Hän on nykyään
IV duuman sosialidemokraattisen edustajaryhmän rahaston-
hoitaja. Kirjoitan Muranoville ja pyydän häntä selostamaan
tarkemmin asian.

* Käsikirjoitus on osaksi vaurioitunut. Muutamia sanoja on jäänyt selvit-
tämättä. *Toim.*

** Alempana julkaistaan teksti, joka on kirjoitettu edellisen kirjeen mar-
ginaalille. *Toim.*

[Merkintöjä Belgian työläisille kerättyistä varoista*]

Kerätty belgialaisille.

1 500 frs = noin 600 ruplaa.

»Pravda» n:o 116	36.30	}	42.10
	5.80		
n:o 109	24.60	}	136.99
	18.		
	1.60	}	291.99
	16.45		
	53.24	}	291.99
	1.40		
	7.25	}	291.99
	6.30		
	8.15	}	291.99
n:o 102	132.16		
(lauant. 4. V 1913) n:o 101	159.83		

471.08

Kirjoitettu 1913
kesäkuun 4 päivän jälkeen
Lähetetty Poroninista Brysseliin

Julkaistu ensi kerran 1960
»Voprosy Istorii KPSS»
aikakauslehden 5. n:ossa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös ranskasta

I. RUDIS GIPSLISILLE

Hyvä toveri! Lähetin eilen Hermanille Berliiniin toimintaohjelman luonnoksen.**

Läheittämanne ote Berzinsin artikkelista²⁸⁴ osoittaa, että hän on ratki tyhmä sovittelija. Teidän on koottava ympärillen lujamielistä ja asioita ymmärtävää väkeä, jota vastoin Berzinsin kaltaiset miehet auttavat *itse asiassa likvidaattoireita*. He ovat likvidaattoerien palvelijoita.

Läheittäkää Berzinsin *koko* artikkelin käännös (venäjän-
nös tai saksannos, kumpi on Teille helpompaa).

* Merkinnöt on tehty kirjeen kääntöpuolelle venäjän kielellä. *Toim.*

** Ks. V. I. Lenin, »Toimintaohjelman luonnos Läntinmaan sosialidemokratian IV edustajakokoukselle» (Teokset, 19. osa, ss. 93—102). *Toim.*

Berzinsille on annettava *seikkaperäinen* ja *jyrkkä* vastaus.

Tervehdys! Teidän *Lenin*

Toistaiseksi, koska minulla on vain yksi Teidän lähettämänne lyhyt öte, voin sanoa Berzinsia vastaan vain seuraavaa:

Berzins yrittää esittää asian siten, että muka bolshevikit, t.s. oikeamminkin VSDTP:n vuoden 1912 tammikuun konferenssi, aiheuttavat hajaannusta rikkomalla Tukholman päätöstä vastaan. Siten Berzins paljastaa vain *tietämättömyytensä*. Hän *ei tiedä*, minkälainen Tukholman päätös on.

Tukholman edustajakokous *ei* hyväksynyt federaatiota. Se hyväksyi *sopimuksen* kansallisten (t.s. puolalaisten, latvialaisten ja Bundin) kanssa.²⁸⁵

Tämä sopimus vaati kansallisten yhdistymistä paikallisjärjestöissä. Miksi Berzins sivuuttaa tämän? Tietämättömyydesäänkö vai ottaakseen likvidaattorit suojelukseensa?

Todiste — *puolueen päätös vuoden 1908* joulukuun konferenssissa (t.s. kahden ja puolen vuoden kuluttua Tukholman edustajakokouksesta).

Tässä päätöksessä sanotaan (ks. s. 46 kirjasesta »VSDTP:n yleisvenäläinen konferenssi joulukuussa 1908») —

(kohta 1) »Konferenssi kehottaa KK:ta ryhtymään toimenpiteisiin *paikallisjärjestöjen* yhdistämiseksi... jota niissä tähän asti — *vastoin Tukholman edustajakokouksen päätöstä* — ei ole tapahtunut»,

(kohta 2) »yhdistämisessä tulee lähtökohtana olla *yhdenäisyys* periaatteen». Konferenssi *»vastustaa jyrkästi* sitä, että yhdistämisen perustaksi otettaisiin *federalismi* periaate». ²⁸⁶

Mitä on sanottava tämän jälkeen Berzinsin hävyttömyydestä, kun hän väittää, että Tukholman edustajakokous hyväksyi muka federaation??

Berzins vääristelee asiaa!

Bundilaiset *eivät* noudattaneet edustajakokouksen ja puolueen päätöstä, kun pitivät kiinni federaatiosta *vastoin puolueen päätöstä* *eivätkä suorittaneet yhdistämistä*.

Tammikuun konferenssi tuomitsi sekä bundilaiset että federaation.²⁸⁷ Kun Latvian KK ei tullut tammikuun konfe-

renssiin (*vastoin sille kutsun lähettäneen* konferenssin tahtoa), niin se on *sen oma* syy.

Berzins puolustelee likvidaattorihajottajia ja bundilaisia, puolustaa *federaatiota vastoin puoluetta*.

*Kirjoitettu 1913,
ennen kesäkuun 7 päivää
Lähetetty Poroninista Berliiniin*

*Julkaistu ensi kerran 1935
»Proletarskaja Revoljutsija»
aikakauslehden 5. n:ossa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

I. RUDIS GIPSLISILLE

7/VI 1913.

Hyvä toveril Olen saanut ja lukenut Berzinsin *koko* artikkelin käännöksen.

Artikkeli on *hyvä*. Huonoa siinä on vain se kohta, joka sai minut suuresti kiukustumaan. Mutta pyysinhän Teitä *heti* lähettämään *koko* artikkelin ja osoitin siten, että katson tarpeelliseksi perehtyä siihen *kokonaisuudessaan*. Joskin haukkumalla haukuin Berzinsiä hänen artikkelinsa yhden osan vuoksi, pyysin Teitä lähettämään minulle *koko* artikkelin. Tästä seuraa, että Te *kiirehditte* suotta lähettämään Berzinsille äikäisen huomautukseni, joka koski hänen artikkelinsa yhtä osaa.

Berzins on kirjoittanut minulle kirjeen, jossa sanoo, että tunnen varmaankin huonosti asian. (Artikkelin *yhden* osan perusteella *ei* tietenkään *voi* tuntea hyvin *koko* artikkelial)

Berzinsin *koko* artikkelin perusteella päädyn siihen vakaukukseen, *että häntä ei voida rinnastaa Brauniin*. Toistan, Berzinsin artikkeli on *hyvä* artikkeli; sen nojalla täytyy olettaa, että meidän ja hänen erimielisyytemme (Tukholman päätöksen arvioinnissa j.n.e.) on melko yksityisluontoista. Tuskinpa kannattaa ryhtyä keskustelemaan tästä erimielisyydestä heti lehdistössä. Näyttää siltä, että Berzins on siirtymässä ja siirtyy puolellemme.

Jos olette jo lähettänyt vastauksen (julkaistavaksi) Berzinsille, niin kehotan *pidättämään sen* ja lähettämään minulle: neuvottelemme asiasta.

Kirjoittakaa pikemmin, miten olette menetellyt toimintaohjelmahahmotelmani suhteen.

Puristan kättänne. Teidän *Lenin*

Lähetetty Poroninista Berliiniin

*Julkaistu ensi kerran 1935
»Proletarskaja Revoljutsija»
aikakauslehden 5. n:ossa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

293

L. B. KAMENEVILLE

Hyvä L. B.! Unohdin lisätä, että liberaalien kanssa neuvottelemisesta en ole kirjoittanut enkä kirjoita »Prosveshtshe-nijeen».

Kirjoittakaa mainitusta aiheesta. Se on tarjottava puituna ja pureksittuna, asiakirjojen kera, paisuteltuna, on esitettävä tunnus. Yrittäkää parastanne!

Teidän *V. U.*

*Kirjoitettu kesäkuun 8 pnä 1913
Lähetetty Poroninista Pariisiin*

*Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

294

METALLITYÖLÄISTEN AMMATTILIITON JOHTOKUNNAN BOLSHEVIKKIRYHMÄLLE

Hyvät ystävät! Kumpikin kirje on saatu, kiitos. Autamme ilomielin, millä voimme. Erikoisia ohjeita ei kannata kirjoittaa. Julkaisemme lähipäivinä sarjan Gr:n artikkeleja tästä aiheesta. Koettakaa saada ne julkaistuksi myös »Metallistissa». Kirjoitamme myös itse »Metallistiin», sikäli kuin voimia riittää. Niiden pitäisi maksaa kirjoituspalkkio, silloin laajentaisimme heti avustajapiiriä. Nähtävästi lähipäivinä pidetään uusi ratkaiseva kokous. Meikäläiset kirjoittavat, että likvidaattorit kokoavat kaikki voimansa ryhtyäkseen ratkaisevaan taisteluun; meikäläisetkään eivät ole toruksissa eivätkä paneudu sattuman varaan. Kysymyksessä

on äärimmäisen tärkeä ja vakava asia. Saavutukset on suojattava hinnalla millä hyvänsä. Olemme koko sydämeistämme teidän puolellanne tässä taistelussa. Mutta miksi pääsitte sihteeriksi likvidaattorin?²⁸⁸ Ja miksi kävi niin vakuutuskomissiolle? Odotamme kirjeitä. Tiedottakaa aina, mistä meidän on sinne kirjoitettava. Pitäkää meitä selvillä asioista. Toivomme sydämeimme pohjasta menestystä.

Kirjoitettu kesäkuun 16 p:nä 1913
Lähetetty Poroninista Pietariin

Julkaistu ensi kerran 1960
»Istoritsheski Arhiv»
aikakauslehden 2. n:ossa

Julkaistaan
konekirjoitusjäljennöksen
(perlustraatio) mukaan

295

»PRAVDA» LEHDEN TOIMITUKSELLE

Arvoisat kollegat! Sain vasta tänään, 16. VI 1913, »Pravdan» isompikokoiset numerot ja kiirehdin onnittelemaan toimitusta ja avustajia. Toivotan kaikkea menestystä. Nyt on nähdäkseni tärkeintä muistaa, että meidän on pyrittävä *kohottamaan* lukijamäärä 100 000:een. Sen vuoksi on välttämätöntä (1) julkaista pieniä, äärimmäisen kansanomaisia, kopeekan hintaisia sunnuntailiitteitä. Kirjoittakaa välttämättömästi mielipiteenne tästä ja samoin myös kulunkiarviota koskevat *tiedot*: t.s. paljonko on otettu varoja koon suurentamista varten? ja kuinka suuret ovat nyt kuukausikulungit, *kuinka paljon* entisiä suuremmat? *Suuri* (ja ainoa) »Pravdaa» uhkaava vaara on nyt *laajan* lukijakunnan menetys, asemien menetys taisteltaessa siitä.

Tämä on ensimmäinen asiallinen seikka, ja pyytäisin hartaasti, että julkaisija tutustutettaisiin *kaikkiin* asiallisiin seikkoihin eikä kieltäydyttäisi lähettämästä minulle vastausta.

(2) Toimitus on tehnyt ilmeisen erehdyksen kysymyksessä, joka koskee postivirkailijain 7-tuntista työpäivää j.n.e. Erehdyminen on ominaista kaikille, eikä siinä ole vielä mitään erikoisen pahaa. Mutta *pitämällä kiinni* erheellisestä kannastaan toimitus »jättää tikun sormeensa» *pitkäksi aikaa*, ellei ainiaaksi, pilaa maineensa ja asemansa niin Venäjällä kuin Euroopassakin. Oli hyvin ilahduttavaa havaita sihteerin kirjeestä, että kaikki *eivät* ole toimituksessa pitäneet kiinni erheellisestä kannasta. Kehotan vakavasti käsittele-

mään uudelleen kysymyksen ja ottamaan *julkisesti* toisen kannan (julkaisemalla G. Z:n artikkelin ilman allekirjoitusta *toimituksen nimissä*). Pari riviä riittää: »käsiteltyään uudelleen kysymystä toimitus on tullut seuraavaan johtopäätökseen» — G. Z:n artikkeli. Tai »käsiteltyään uudelleen kysymystä toimituskunnan ja avustajien laajemmassa piirissä». Tämä on huonompi *kuin pelkkä* »käsiteltyään uudelleen». ²⁸⁹

Annettakoon »Lutshin» valehtelijoiden tanssia *kerran* cancania tämän oikaisun johdosta — vain *v ä ä r ä* häveliäisyys saattaa estää tekemästä oikaisua. On tuhat kertaa parempi, jos »Lutsh» voi *ian kaiken* vedota erehdykseen. Erehdys poistetaan oikaisemalla. Oikaisematta se muodostuu merkiväksi paiseeksi. Sellaisissa tapauksissa täytyy olla miehuutta suorittaa heti leikkaus. Eihän muuten ole kovinkaan miellyttävää, että monet »Pravdan» ystävät — niin yksityiset kirjoittajat kuin *julkaisutkin* — sanoutuvat irti »Pravdan» kannasta. Pyydän hartaasti pohtimaan kaikkea tätä ja kirjoittamaan viivyttelemättä pari sanaa.

(3) J. K:sta olen jo kerran kirjoittanut. Hänen Aleksejenkosta kirjoittamansa artikkeli on mainio. Ja hän voi tietysti kirjoittaa jatkuvasti tällaisia artikkeleja. Mutta se on hävytöntä, ettette maksa hänelle! Hän on kirjoittanut minulle lopettavansa kirjoittamisen. Toivottavasti ette ole saattaneet ajatella siten, että koon suurentaminen vaatii *ainoastaan lisämenoja* paperiin ja painatukseen. Olette tietenkin ottaneet lukuun myös *kirjallisen puolen* menojen väistämättömän suurenemisen. J. K. on asetettava ensi sijalle. Hänellä ei ole nykyään mitään toimeentulolähteitä. *Ei voida* menettää sekä »Pravdan» että »Prosveshtshenijen» avustajaa. Sen vuoksi kehotan mitä vakaammin hyväksymään heti päätöksen 75 (seitsemänkymmenen viiden) ruplan kuukausipalkkion maksamisesta J. K:lle. Lehden ja aikakausjulkaisun vakinaiselle avustajalle se on minimum; pitäkää mielessänne myös kirjallisuusarvosteluosastoa, joka on meillä yleensä ontuva, mutta jota ilman »suur»-lehti on sula mahdottomuus.

Pyydän hartaasti vastaamaan tähän viivyttelemättä. J. K:lta saamani kirje on sävyiltään ultimatiivinen, ja katson velvollisuudekseni varoittaa »Pravdan» toimitusta ja julkaisijaa, etten tiedä, kuka pitäisi mahdollisena julkaista isokokoista lehteä sellaisen avustajan kieltäytyessä.

(4) N:ossa 123 julkaistu Vitimskin artikkeli on mielestäni erikoisen onnistunut. Onnittelen kirjoittajaa. Ja *Stahl* olisi mielestäni painettava uudelleen: se on mainio!²⁹⁰

[Liitän vastauksen Vitimskille*, joka (vastaus) pitäisi nähdäkseni teidänkin lukea (en ole käsittänyt, onko Vitimskin kirje yksityisluontoinen; nähdäkseni ei).

(5) Saamiemme tietojen mukaan toimituksessa on ollut jo *kuukauden ajan* Aleksinskin kirje »Kiistakysymysten»** johdosta. Sellainen suhtautuminen on minusta käsittämätöntä! Toimitus ei nähtävästi tunne tilannetta, ei tunne »Vperjod»-ryhmän historiaa ja on joutunut *hakoteille* hra *Bogdanovin* kanssa (tästä erikseen). Miksei voitu lähettää Aleksinskin kirjettä tänne?? Se on välttämätöntä, voidaksemme neuvotella *ainoasta* »vperjodilaisesta», jolla on ollut kylliksi järkeä nousta vastustamaan inhottavaa empiriomonismia ja muita samantapaisia proletariaatin puoluetta häpäiseviä iljettävyymiä. Mutta julkaisemalla Bogdanovin vilpillisiä kirjeitä²⁹¹ toimitus *vaikeuttaa* yhteistä neuvottelua Aleksinskiin nähden: ehkäpä hänenkin kirjeensä on kelvoton, mutta *neuvotella pitää*. Sen vuoksi pyydämme hartaasti lähettämään tänne pikemmin hänen kirjeensä ja yleensä samantapaiset jutut.

(6) Hra Bogdanovin tapauksesta lähetän erikseen kirjelmän »Pravdan» toimituskollegiolle ja julkaisijalle.*** Tämä kysymys on tavattoman vakava. En haluaisi millään esiintyä julkisessa sanassa »Pravdan» toimitusta vastaan — olemme niin perin kauan olleet yhteistoiminnassa —, mutta otzovismin tukeminen on minusta 100 kertaa pahempi synty kuin likvidaattoruuden tukeminen, eikä ainoastaan pahempi, vaan myös häpeällisempi. Enkä suoraan sanoen voi olla vastustamatta myöskään julkisessa sanassa tätä tukemista, jota hra Bogdanovin kirjeen julkaiseminen ilmeisesti on. Jos kysymyksessä on erehdys, oikaiskaamme se. Ellei, ryhdymme taisteluun.

Lähetäkää Aleksinskin kirje. Se on hyvin tärkeää. Aleksinski puhuu ystävällisessä hengessä, mutta te tarjoatte hänelle... Bogdanovia!

(7) Olen saanut rahat huhtikuun ajalta. Pitäisi lähettää

* Ks. V. I. Lenin, Teokset, 19. osa, ss. 157—159. *Toim.*

** Sama, ss. 133—156. *Toim.*

*** Ks. V. I. Lenin, »Vielä hra Bogdanovista ja 'Vperjod'-ryhmästä ('Pravdan' toimituskollegiolle)» (Teokset, 19. osa, ss. 160—161). *Toim.*

toukokuun ajalta. Pyydän hartaasti lähettämään ajoissa. (Tarvitsen kipeästi rahaa vaimoni hoitoon, leikkaukseen.)

Palvelukseen valmis V. I.

Pelkään pahasti, että olette ehkä loitontaneet Plehanovin!! Potresov valehtelee ja ryvettää. Mutta Plehanov pakotetaan olemaan vaihti?? Se tulee olemaan auttamaton virhe.²⁹²

Suuret kiitokset, kun lupasitte lähettää »*Pravdan*» ja »*Lutshin*» puuttuvat n:ot. Mainitsette kuitenkin erehdyksessä toisen numeron 8. (kahdeksannen) asemesta vuodelta 1912 (kaksitoista). Pyydän hartaasti lähettämään tämän 8. n:on (1912). Sitä *palautettiin* toimitukselle arestista 180 kpl.

Kirjoitettu kesäkuun 16 pnä 1913
Lähetetty Poroninista Pietariin

Julkaistu ensi kerran 1933
XXV Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

296

L. B. KAMENEVILLE

Hyvä L. B.! Niin kauan kuin emme ole vielä riitaantuneet (ja toivon, ettemme riitannukaan) — leikkiä puhuen — »erikoisesta ja epämieluisasta» syystä, jutustelkaamme muusta.

Liitän mukaan KST:stä saadun kirjeen. Käykö UJK käsiksi asiaan vai ei? Jos käy, tiedottakoon siitä minulle *virallisesti*. Ellei, palauttakaa kirje.

Ilmoittakaa UJK:lle: on kähvelletty (tai yleensä hankittu) santarmien tiedotus, että jokin *Polonski*, joka on poistunut laillisesti Venäjältä, pidätetään takaisin palattuaan.

Jos käy päinsä, UJK ilmoittakoon asiasta kaikille ja koettakoon löytää Polonskin. En tiedä mitään sen enempää.

Aleksinskistä kirjoitin »*Pravdalle*», pyysin lähettämään hänen kirjeensä*. Hra Bogdanovin valehtelun johdosta lähetin kiukkuisen kirjeen ja vaadin ultimatiivisesti sen julkaisemista. Saadaanpa nähdä. Muussa tapauksessa menen »*Prosveshtsheni jeen*». ((Kirjoitin »*Prosveshtsheni jeen*» myös Teidän artikkelistanne: *yhädyn täydellisesti siihen*, mitä tulee liberaalien ja »*Pravdan*» sekä »*Lutshin*» neuvottelukokoukseen)).

* Ks. edellistä kirjettä. *Totm.*

Aleksinskiin nähden kehotan asettamaan kysymyksen suoraan ja rehellisesti, toverillisesti. Sinä olet valmis pitämään neuvoa *vastustaksesi* Lunatsharskia, niinkö? Bon! Mais alors de deux choses une*: *joko* nouset lehdistössä kapinaan » *V p e r j o d i n* » sekä filosofista (c'est déjà fait**) että otzovistista siipeä vastaan ja sanot, että ryhmän tendenssinä on filosofiassa taantumus ja politiikassa *a n a r k i s m i*. Minä (Aleksinski) olen iloinen, kun olen päässyt heistä eroon.

Siinä tapauksessa me voimme tehdä rehellisen liiton. Muis-telematta entistä rettelöä otamme *ilomielin* sekä »Pravdan» että »Prosvestshenijen» avustajaksi (jonka arvo on 100 kertaa *pienempi* kuin Plehanovin).

Vai luikerteletko? Siinä tapauksessa kulje yksin. Tulet olemaan *satunnainen* avustaja, ja me pesemme kätemme.

Ei mitään diplomatiaa. On puhuttava suoraan. Ehdottomasti.

Teidän *Lenin*

P. S. 20. päivän tienoilla matkustan N. K:n kanssa *B e r n i i n*: saavun perille 27. VI. On odotettavissa nähtävästi leikkaus.

P. S. Huysmans on nimennyt Puolan edustajat oppositiosta sanomatta, että he ovat puolalaisia!!! Ja on merkinnyt Teidät (+minut+Plehanovin!!) edustajiksi KST:hen. (Viime Bulletin!²⁹³)

P. P. S. Olen jo aikaisemmin kirjoittanut »Pravdalle» palkkiostanne.*** Kirjoitan tänään 75 ruplasta Grigorin kirjeen mukaisesti.

Kirjoitettu kesäkuun 16 p:nä 1913
Lähetetty Poroninista Pariisiin

Julkaistu ensi kerran 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

A. M. GORKILLE

Hyvä A. M.! Kirjoitin Teille jo ajat sitten Krakovasta, mutta vastausta ei ole tullut.

Venäjältä Odessasta tuli tänään kirje, että muka *Stark* (?)

* — Hyvät Mutta silloin jompikumpi. *Toim.*

** — se on jo tehty. *Toim.*

*** Ks. edellistä kirjettä. *Toim.*

(Caprilita) kummastelee, miksi minä en puhunut odessalaiselle Starkilta ja *Teiltä* (!) kuulemastani Odessan bolshevistisesta lehdestä!

Jokin väärinkäsityskö ja mistä se johtuu?? Sanoin odessalaiselle, että *Te* kirjoititte minulle Odessan bolshevistisesta lehdestä, josta minä en tiedä *mitään*.* Enkä tiedä vielä nytkään mitään. Odessalainen kirjoittaa, että siinä on mukana »Maljantovitsh nuorempi». Kuulen ensimmäistä kertaa. Kuka Maljantovitsh? »Nikititshiläinenkö»?²⁹⁴ (en tunne henkilökohtaisesti ketään Maljantovitshia). Onko hän moskovalainen asianajaja vai joku muu?

Kirjoittakaa, mitä tiedätte. Väärinkäsitys on selvitettävä.

Olen matkustanut kesäksi *Poroniniin* (Zakopanen lähistölle) parantelemaan vaimoani. Vien hänet leikattavaksi Berniin, jonne saavun 27. VI 1913. Osoitteeni: *Poronin* (Galizien). Austria.

Viivyn Bernissä 2—3 viikkoa. Sinne voi kirjoittaa minulle osoitteella: Herrn Schklowsky. 9. Falkenweg. 9. *Bern* (Leninille).

Kuinka on terveytenne laita? Oletteko tervehtynyt sitten kevään? Toivotan Teille kaikesta sydämestäni lepoa ja kunnollista tervehtymistä.

Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu 1913,
ennen kesäkuun 22 päivää
Lähetetty Caprin saarelle (Italia)*

*Julkaistu ensi kerran 1924
I Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

»PRAVDA» LEHDEN TOIMITUKSELLE

Arvoisat kollegat! Pyydän hartaasti lähettämään minulle tänne Berniin palkkioni toukokuun (ja myös kesäkuun) ajalta (100 rpl) osoitteella:

Herrn *Ulianow*. 4. Gesellschaftsstraße. 4. *Sveitsi. Bern. Schweiz.*

Joudun olemaan täällä kuukauden, sillä vaimolleni tehdään leikkaus. Tarvitaan kipeästi rahaa.

* On jäänyt selvittämättä, mistä lehdestä on kysymys. *Toim.*

Toivottavasti saan muutaman päivän kuluttua järjestetyksi myös täältä käsin kirjoituksiani »*Pravdaan*».

Mitä tulee Bogdanovia vastaan tähdättyyn artikkeliini, minua kummastuttaa kovin, että toimitus sivuuttaa asian *olemuksen*: Bogdanov on saattanut hakoteille sen ja sitä tietä 40 000 lukijaa! Voidaanko sellaista sietää?? Olen valmis poistamaan sanan »herra» ja jättämään *pelkästään* »Bogdanovin»*. Luulen sen tyydyttävän Teitä.

Tervehdyst V. Iljin

*Kirjoitettu 1913 kesäkuussa,
aikaisintaan 25 pnä
Lähetetty Pietariin*

*Julkaistu ensi herran 1933
XXV Lenin-rokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

299

L. B. KAMENEVILLE

29/VI 1913.

Hyvä L. B.!

Olen saanut pää-äänenkannattajan ja kirjeen. Suuret kiitokset.

Kocherin kanssa on paljon puuhaa: oikuttelija. Ei ole vielä kukaan ottanut vastaan, täytyy odottaa.

Patistakaa »*Pravdaa*», mikäli mahdollista. *Miron on pidätetty. Ei ole väkeä.* Minä en voi nyt kirjoittaa.

Pietarista on tullut hyviä tietoja PK:sta ja Metallityöläisten liitosta, samoin kuin koulua koskevista näköaloista: *kuutokset ovat luvanneet.* Samoilovin pitäisi saapua 10 päivän kuluttua Zakopaneen. Plehanovin sanotaan olevan Pariisissa. Jos voitte, käykää tapaamassa, se on erittäin tärkeää: kirjoitin hänelle (ehdottoman salaisesti — *vain* hänelle henkilökohtaisesti) koulusta ja pyysin tulemaan.** Ei ole vastannut, veijari, Ignatius Loyola, luikerteluraali. Sen pahempi hänelle. Koulu tulee olemaan. Gorki on jo melkein antanut suostumuksensa.

Au revoir!

Teidän *Lenin*

* V. I. Lenin, Teokset, 19. osa, ss. 160—161. *Toim.*

** Ks. Teokset, 35. osa, ss. 72—73. *Toim.*

P. S. Paljon terveisiä kaikille pariisilaisille ystäville.

P. S. Tuljakovista on suuria toiveita. Muista (ei-meikä-läisistä) vähemmän. Ovat »tiedon»janoisia ja vaativat Plehanovia. Hän on hölmö, jos ei matkusta.

Täällä liikkuu huhuja, että Plehanov matkustaa heinäkuun 10 päivän tienoissa Beatenbergiin*. Mitä kuuluu Pariisiin?

Aleksinskille *e i k a n n a t a* puhua toistaiseksi koulusta. Ehdimme, *j o s* käy tarpeelliseksi. Asia järjestyy vasta elokuussa.

Lähetetty Bernistä Pariisiin

Julkaistu ensi kerran 1964

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

300

L. M. KNIPOVITSHILLE

Hyvä Lidija Mihailovna!

Lähetän Teille Teitä varten ostamani kortin, jossa on Bernin asemakaava ja tarpeellisia osoitteita.

Kehotan ehdottomasti matkustamaan Berniin: pitää saada hoitoa, *ja vain Kocher* voi parantaa. Olen koonnut kaikenlaisia tietoja ja tutkinut lääketieteellistä kirjallisuutta (pojan, Albert Kocherin, paksua kirjaa basedowintaudista), neuvotellut Bernissä lääkärien kanssa ja puhun kokemukses-tani.

Kirjoittakaa syyskuussa kirje prof. Kocherille ja pyytäkää määräämään tarkka vastaanottoaika (ja osoittakaa, että käytettävissänne on *v a i n* niin ja niin suuri summa: muutoin saatte sitten käydä epämieluisia kauppaa kulakkimaisen Frau Professorin kanssa). Kocher vastaa teille ja määrää vastaanottoajan. Ja sitten matkustakaa! Bernissä oleskelu ei tule kalliiksi. Me kirjoitamme kirjeet Shklovskille ja Shendero-

* — Sveitsissä. *Toim.*

vitshille: he auttavat. Muututte muutamassa kuukaudessa invalidista ihmiseksi.

Puristan kättänne, pikaisiin näkemiin.

Teidän V. I.

*Kirjoitettu 1913 elokuun 5 ja 7 päivän välisenä aikana
Lähetetty Münchenistä Simferopoliin*

*Julkaistu ensi kerran 1960
»Voprosy Istorii KPSS»
aikakauslehdessä 2. n:o:ssa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

301

V. M. KASPAROVILLE

Arvoisa toveri! Kirjoititte Shklovskille muuta. Piti kirjoittaa, miten on löydettävissä eikä elämäkertaa. Ettekä antanut osoitettanne Shklovskille. Tärkeää tehtävää täytettäessä on oltava sääntillinen, muuten olette satakertaisesti syyppää siihen, ettei löydetä tärkeää henkilöä, joka voi auttaa asiaa.

Oikaiskaa *heti* erehdyksenne.²⁹⁵

Teidän Lenin

*Kirjoitettu elokuun 21 p:nä 1913
Lähetetty Poroninista Berliiniin*

*Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

302

»SEVERNAJA PRAVDA» LEHDEN TOIMITUKSELLE²⁹⁶

Arvoisat kollegat! Lähetin eilen »Prosveshtshenijelle» ison artikkelin »Kuinka V. Zsulitsh hävittää likvidaattoruutta».* Jos »Severnaja Pravda» vielä ilmestyy, kehotan julkaisemaan tämän artikkelin kuutena alakertakirjoituksena, luvun kerrallaan, mutta säilyttämään ehdottomasti käsikirjoituksen ja palauttamaan sen viivyttämättä »Prosveshtshenijelle».

* Ks. Teokset, 19. osa, ss. 389—412. Toim.

Toistan, etten voi tehdä työtä näkemättä lehtiä. Olen pyytänyt tuhat kertaa, mutta ette silti lähetä »Rabotshaja Pravdaa»²⁹⁷, »Zhivaja Zhizniä» (kaikkia numeroita)²⁹⁸, »Severnaja Pravdaa» ettekä »Novaja Rabotshaja Gazetaa»²⁹⁹. Aikaisemmin se tehtiin.

En käsitä, miksi pitää julkaista joka päivä. Kehotan muuttamaan viikkolehdeksi. Kuinka suuret ovat päivittäiset tappiot? Kuinka suuri on painosmäärä?

Terveisiä ja parhaat toivotukseni! Teidän *Lenin*

Luvattua ja *ajat sitten ansaittua* palkkiota *ei* ole tullut »Pravdalta!» Tämä alkaa näyttää pilkanteolta!!

*Kirjoitettu 1913 elokuun
21 päivän jälkeen
Lähetetty Poroninista Pietariin*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXV Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

303

V. M. KASPAROVILLE

Hyvä toveri! Olkaa hyvä ja lähettäkää minulle *h e t i k a i k k i* »Severnaja Pravdan» n:ot (paitsi 1. n:oa) ja »Novaja Rabotshaja Gazetan» n:ot.

En ole nähnyt *ainoatakaan!!!*

Pyytäkää Avelia lähettämään minulle Pietarista joka päivä ristisiteenä, mutta ehdottomasti käärittynä pariin porvarilliseen, sisällöltään ratki lauhkeaan ja ratki maltilliseen lehteen. Siihen asti kun Avel vastaa, lähettäkää minulle (luetuanne), *olkaa niin hyvä*, sekä »Novaja Rabotshaja Gazeta» että »Severnaja Pravda» ja moskovalainen »Nash Putj»³⁰⁰.

Teidän *Lenin*

P. S. Pieni väärinkäsitys: Te ette ole antanut Shklovskille *omaa* osoitettanne Shklovskin ja Teidän kirjeenvaihtoa ja Teille esitettäviä kyselyjä varten.

Abs.: Ulianow. Poronin (Galizien).

*Kirjoitettu elokuun 25 pnä 1913
Lähetetty Berliiniin*

*Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

304

H. DIETZILLE

Poronin (Galizien), lokakuun 3 p:nä 1913.

Syvästi kunnioitettu toveri!

»Iskran» ja »Zarjan» toimituskunnan jäsenenä — Te teitte niille hyvin arvokkaita palveluksia kymmenen vuotta sitten — ja VSDTP:n edustajana — se ei unohda koskaan saaneensa Teiltä veljellistä apua puolueen silloisessa erittäin tärkeässä rakennusvaiheessa — kiiruhdan onnittelemaan mitä sydämellisimmin niin omasta puolestani kuin VSDTP:n KK:nkin puolesta Teitä 70-vuotispäivänne johdosta.

Toivon Teidän toimivan vielä kauan kansainvälisen marxismin hyväksi.

Puolueterveisin

N. Lenin (Vl. Uljanov)

Wl. Uljanow. Poronin (Galizien).

Lähetetty Stuttgartiin

Julkaistu ensi kerran 1930
XIII Lenin-kokoelmassaJulkaistaan käsikirjoituksen mukaan
Käännös saksasta

305

»ZA PRAVDU» LEHDEN TOIMITUKSELLE³⁰¹

Arvoisat kollegat!

Luin vastikään 8. numeron enkä voi olla ilmaisematta kummastustani sen johdosta, että olette julkaisseet *sellaisen* artikkelin kuin »Marxilaisten neuvottelukokous»³⁰² j.n.e.!! Se on mielestäni järjettömyyden huippu, ja jos kohta kirjoittaja onkin ymmärrettävistä syistä »intoutunut», niin ette hän toki te ole voineet sikäläisinä olla huomaamatta tuon kirjoituksen mahdottomuuksia. Älkää herran nimessä olko niin varomattomia: te autatte *pirunmoisesti* kaikkia noita vastustajiamme.

On julkaistava ehdottomasti uudelleen 8. numerosta (vähin erin) Petrovskin ja entisen sovittelijan artikkelit.³⁰³

Parhaat terveiseni V. I.

Pyydän hartaasti osoitteeni muutosta: olen pyytänyt, kirjoittanut, ei ole tehonnut!!

Ulianow. 51. Ulica Lubomirskiego. *Kraków*.

*Kirjoitettu 1913 lokakuussa,
alkaisintaan 27 pnä
Lähetetty Pietariin*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXV Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

306

»ZA PRAVDU» LEHDEN TOIMITUKSELLE

Kirje toimitukselle

Arvoisa тов. toimittaja!

Sallikaa meidän vastata lehtenne palstoilla monille henkilöille, jotka ovat tehneet meille kaukaa pohjoisesta, lännestä, idästä ja muualta kyselyjä »kampanjan» johdosta, minkä likvidaattorit ovat aloittaneet »vakuutusmies» тов. X:ää vastaan.

Likvidaattorit ovat syyttäneet häntä kaksinaamaisuudesta: hän on muka palvellut sekä isäntiä että työläisiä.³⁰⁴

Millä tavalla *järjestö* menettelee, kun on mainitunlaisia syytöksiä?

Se kokoaa edustajia eri laitoksista, jotka palvelevat työväenliikettä, ja antaa heidän tehtäväkseen tutkia asiaa, niin meneteltiinkin. »Za Pravdun» 12. n:ossa (17. lokakuuta) julkaistiin *viiden* laitoksen (1. »Pravdan» toimituksen, 2. »Prosveshtshenijen» toimituksen, 3. puolalaisen marxilaisen julkaisun toimituksen, 4. Valtakunnanduuman kuuden sosialidemokraattisen jäsenen, 5. Metallityöläisten liiton puheenjohtajan) edustajista muodostetun komission *lausunto*.*

Komissio on todennut,

— — että *likvidaattorien väite »ei pidä paikkaansa»*;

— — että X. on täyttänyt velvollisuutensa *eroamalla isäntien palveluksesta*.

Hieman aikaisemmin (»Za Pravdu», n:o 11, 16. lokakuuta) A. Vitimski selitti yksityiskohtaisesti, että X. on »syypää» vain siihen, että on eronnut isäntien palveluksesta ja siirtynyt palvelemaan työväenliikettä. Vitimski lisäsi, että hän

* Kysymyksessä on artikkeli »Valehtelijoita», (ilman allekirjoitusta). *Toim.*

on ilmoittanut »Za Pravdun» sihteerille niiden *likvidaattorien nimet*, jotka ovat olleet *isäntien lehtien sihteereinä*. *

Mitä likvidaattorit ovat vastanneet? He eivät ole edes ajatelleet kiistää enempää Vitimskin ilmoitusta kuin sitä tosiasiaa, että X. on eronnut isäntien palveluksesta.

He eivät ole edes aikoneet muodostaa minkäänlaista »*omaa*» komissiotaan »oman» seitsikkonsa, jonkin ammattiliiton tai latvialaisten, juutalaisten, kaukasialaisten »johtavan» laitoksen nimissä.

Ei mitään sellaista!

Järjestölle uskolliset ihmiset muodostavat komission, suorittavat tutkimuksen, tekevät päätöksen.

Työväenjärjestöistä riippumattomat »Novaja Rabotshaja (??) Gazetan» liberaaliset kynäniekat jatkavat halpamaista valhe- ja parjauskampanjaa! He vetävät huulesta yksinkertaisia tai tietämättömiä ihmisiä sanomalla »kaksinaamaisuudeksi» sitä, että X. *alkoi* vaivihkaa, salanimeä käyttäen auttaa työläisiä jo silloin, kun *ei vielä ollut eronnut* isäntien palveluksesta! **

Työläiset kääntävät tietenkin halveksuen selkänsä näille porvariston avun varassa olevan likvidaattorilehden halveksittaville anonyymeille parjaajille.

Mutta se ei riitä. Selän kääntäminen ei riitä. Likvidaattorit, jotka tahtovat *hajottaa* työväenjärjestöt, ovat jo *kauan* käyttäneet menetelmänään mitä hävyttömintä eri henkilöiden parjausta.

Mikään järjestäytyminen *ei ole mahdollista* ilman moisen poliittisen »taistelun»-menetelmän *järjestöllistä* torjuntaa. Entä mitä on järjestöllinen torjunta?

Jokaisen työmiehen tulee vaatia, että likvidaattorit, joille marxilaiset ovat kääntäneet halveksuen selkänsä, muodostaisivat »oman» komissionsa, jossa ovat edustettuina sen »oma» seitsikko, »oma» juutalaisten, latvialaisten, kaukasialaisten »johtava laitos» *y.m.s.* Yrittäkööt tehdä »oman» päätöksensä ja ilmoittaa sen Internationaalille. Silloin me saamme nuo heittiöt ja parjaajat häpeään koko maailman silmissä.

* Kysymyksessä on A. Vitimskin (M. S. Olminskin) artikkeli »Rikollisista», *Toim.*

** »Novaja Rabotshaja Gazetan» artikkelit: n:ossa 55 ja 56 — »Edesvastuuseen!», n:ossa 60 — »Häpeäpaaluun!». *Toim.*

Mutta niin kauan kuin nuo heittiöt ja lurjukset piilottelevat likvidaattorien lehden anonyymien artikkelien takana, *jokainen* työväenliitto antakoon johtokuntansa tehtäväksi tutkia asiaa siten, että kootaan kaikki asiakirjat ja tiedot kaikkialta, *tarkastetaan viiden laitoksen* muodostaman *marxilaisen komission* päätös ja tehdään *oma* päätös.

Parjaajien yleinen tuomitseminen, yleinen vaatimus heille: »peruuttakaa halpamaiset parjaavat syytöksenne tai muutoin teitä ei päästetä yhteenkään järjestöön» — siinä työväenluokan vastaus, järjestöllinen vastaus järjestöjen hajottajille.

V. Iljin*

Tämä periaatteellinen kysymys on herätettävä duumassa.

P. S. Jos »Za Pravdu» lakkautetaan, on hinnalla *millä hyvänsä* lievennettävä *viisinkertaisesti* säävyä, muututtava legaalisemmaksi ja lauhkeammaksi. Se on *mahdollista* ja välttämätöntä. On kirjoitettava niin kuin »Voprosy Strahovanijassa»³⁰⁵ ja järjestettävä *oma* sensurointi. Tehkää niin herran nimessä, muuten ajatte *suotta* karille asian.

*Kirjoitettu aikaisintaan
marraskuun 1 p:nä 1913
Lähetetty Krakovasta Pietariin
Julkaistu ensi herran 1933
XXV Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

307

C. HUYSMANSILLE

Hyvä kansalainen Huysmans!

Te muistatte tietenkin, että tammikuussa 1912 pidetyn VSDTP:n konferenssin jälkeen, jossa puolueemme ennallistettiin, VSDTP:n KK nimitti minut puolueen edustajaksi KST:hen.

Pariisista lähtöni vuoksi olen joutunut pyytämään Pariisissa oleskelevaa тов. Kamenevia sijaisekseni. Krakova on liian kaukana Brysselistä, joten pyydän laittamaan Bulle-

* Kirjeen ovat allekirjoittaneet myös L. B. Kamenev ja G. J. Zinovjev.
Toim.

tiiniiin Kamenevin nimen ja Pariisissa olevan toimikuntamme virallisen osoitteen. Mr. Kouznetzoff (pour Kameneff). 102. Rue Bobillot. 102. Paris. XIII. Kamenev viipyy jonkin aikaa täällä, mutta pyydän Teitä olemaan osoittamatta hänen Krakovan-osoitettaan. Se olisi salaisuussyistä varomatonta.

Pyydän hartaasti, että kiireellisissä tapauksissa kirjoitaisitte nykyisellä osoitteellani.

Pyhään miesten päivän johdosta sain kirjeenne hieman myöhästyneenä.

Kirjoitettu marraskuun 3 p:nä 1913

Lähetetty Krakovasta Brysseliin

Julkaistu ensi kerran 1964

*V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

Käännös ranskasta

308

»ZA PRAVDU» LEHDEN TOIMITUKSELLE*

P. S. Rodzjanko vaatii M:ltä uutta nimitystä ryhmälle? Mainiotat Tässä olisi valittavana neljä toivomuksen mukaisessa järjestyksessä: 1) Venäjän sosialidemokraattinen työväenryhmä, 2) Venäjän sosialidemokraattinen ryhmä, 3) Venäjän työläissosialidemokraattien ryhmä, 4) Venäjän sosialidemokraattien ryhmä. Kirjoittakaa, minkä olette valinneet: suosittelen n:o 1:tä.

Terveiseni ja parhaat toivotukseni.

Kirjoitettu 1913 marraskuun

11 ja 28 p:toön välisenä aikana

Lähetetty Krakovasta Pietariin

Julkaistu ensi kerran

XV Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

309

»ZA PRAVDU» LEHDEN TOIMITUKSELLE*

Toimittajalle:

»Aineisto» on julkaistava uudelleen vaikkapa osa osalta, sillä n:oa *e i* takavarikoitu sen vuoksi.³⁰⁸ Legaalisuutta, legaalisuutta ehdottomasti!!

* Kyseinen kirje on lisäys kirjoitukseen, josta ei ole tietoa. *Toim.*

Jollei voida julkaista kerralla, ilmoittakaa heti lehdessä niille, jotka eivät ole nähneet lokakuun 29 pn numeroa, että se tullaan julkaisemaan.

*Kirjoitettu aikaisintaan
marraskuun 14 pnä 1913
Lähetetty Krakovasta Pietariin*

*Julkaistu ensi kerran 1933
XXV Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

310

»ZA PRAVDU» LEHDEN TOIMITUKSELLE

Olisi pitänyt kirjoittaa: hra Koltsov, Te olette kiristäjä, kuten Gammakin. En vastaa Teille. »Keskustelu» Koltsovin kanssa on saanut minut kiivastumaan ja miltei raivostumaan!! Sanoa nyt sellaista heittiötä »arvoisaksi toveriksi». Mitä se on? Miten se on ymmärrettävä??³⁰⁷

*Kirjoitettu joulukuun
8 tai 9 pnä 1913
Lähetetty Krakovasta Pietariin*

*Julkaistu ensi kerran 1962
»Istoritsheski Arhiv»
aikakauslehden 1. n:ossa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

311

»ZA PRAVDU» LEHDEN TOIMITUKSELLE

...* Eilen saamassani edustajamme sähkeessä sanotaan siitä kysymyksestä vain: »yhdistäminen on annettu toimeenpanevan komitean (eksekuutorin) tehtäväksi.»

Kysymys on siis epäselvä.³⁰⁸

Kaiken varalta — sillä äärimmäisen tärkeällä varauksella, että tätä ei pidä kiiruhtaa julkaisemaan — ehdotan seuraavanlaista toimituksen julkilausuman tekstiä (jos hra Bureninin-Gamman lehden likaisessa lasissa on jo nostettu »mysrky»).

Meitä tyydyttää täydellisesti Kansainvälisen Sosialistisen Toimiston ratkaisu, että kutsutaan koolle Venäjän s.d. kon-

* Kirjeen alkua ei ole löydetty. *Toim.*

ferenssi — tietenkin Venäjällä työskentelevien eikä aaveel-
listen ulkomailla olevien konferenssi. Nimenomaan sellaisessa
konferenssissa tulee selvimmin paljastetuksi, miten herrat
likvidaattorit ovat kavaltaneet puolueen ja minkälaisia Bu-
reninin menetelmiä käyttävät Gamman tapaiset tyypit, jotka
olisi pitänyt häätää kauan sitten pois sosialidemokraattisesta
puolueesta.

Huomenna (tai äärimmäisessä tapauksessa ylihuomenna)
saanen Lontoosta seikkaperäisen kirjallisen ilmoituksen. Kir-
joitan siinä tapauksessa Teille heti lisää, ja jos nyt lähet-
tämääni (t.s. edellisellä 3:nnella sivulla olevaa*) tiedotusta
ei *t a r v i t s e* julkaista, *s ä h k ö t ä n*: pidättäkää. Tämä sana
merkitsee siis, älkää julkaisko 3:ta sivua.

Kirjoitettu joulukuun 16 pnä 1913
Lähetetty Krakovasta Pietariin

Julkaistu ensi kerran
osittaisesti 1961
»Istoritsheski Arhiv»
aikakauslehden 2. n:ossa

Julkaistu täydellisesti 1964
V. I. Leninin Teosten 5. painoksen
48. osassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

312

SÄHKE »ZA PRAVDU» LEHDEN TOIMITUKSELLE

Sääntöjen vuoksi kuutosten vaatimusta ei esitetty yleensä.
Toimisto ei ole tehnyt mitään tuomitsevaa päätöstä. Ku-
motkaa likvidaattorien julkeat valheet.³⁰⁹

Iljin

Kirjoitettu joulukuun 18 pnä 1913
Lähetetty Krakovasta Pietariin

Julkaistu ensi kerran 1962 kirjassa
»V. I. Lenin ja Pravda. 1912—1962»

Julkaistaan sähkösanomalomakkeen
tekstin mukaan

* Tarkoitetaan edellistä kappaletta. *Toim.*

V. S. VOITINSKILLE

20/XII 1913.

Artikkelin johdosta, jota Te olette suosittelut julkaistavaksi.

Hyvä kollega! Saatuani artikkelin »Yhteisen lipun puolesta»* minun on sanottava rehellisesti, että se ei kelpaa kerrassaan mihinkään. Avomielisyyys ja suoruus ennen muuta — eikö niin?

Kirjoittaja ei ole ymmärtänyt lainkaan Venäjän asiaintilaa ja on viehättynyt... kuinka sen nyt sanoisin lievemmin?.. liialliseen tuttavallisuuteen, vai kuinka, poshehonjelaista menshevikkejä kohtaan.

Venäjällä on käynnissä marxilaisen työväenpuolueen ennallistamis- ja lujittamisprosessi. Väittelyillä ja päätöslauselmilla, jotka herättävät kirjoittajassa niin lyhytnäköistä ivailuhalua, on valtava kasvatuksellinen ja organisatorinen merkitys. Kirjoittajan »huudetaan hurraata» -ironia on aidon liberaalin ironiaa, työväenliikkeestä aivan erilleen joutuneen intellektuellin ironiaa. Miksi sitten missään muussa Venäjän oppositiopuolueessa puolueen paikallisryhmien jäsenet *eivät* selvittele julkisesti puolueen sisäisiä erimielisyyksiä?? Miksi??

Kirjoittaja on omaksunut eräänlaisen sentimentaalihysterisen näkökannan. Päätöslauselmissa ilmenee *työväenpuolueen* suuri yhtenäistymisprosessi, sillä kukaan maailmassa ei voi pakottaa työmiehiä *tekemään valintaansa* kahdesta hurraasta (puoluemiesten hurraasta ja likvidaattorien hurraasta) muuten kuin *tietoisien* sympatiansa perusteella ja suuntien erittelyn kautta. Ilmiömaistä sokeutta on se, kun ei nähdä, että muodoltaan karkeahko proletariaatin »kärhämä» merkitsee työväenluokan valtavaa kahdesta virtauksesta johtuvaa aatteellista ja organisatorista taistelua. En osaa ajatella tähän kirjoittajan sokeuteen sen parempaa selitystä kuin hänen eristyneisyytensä ja joutumisensa menshevikkilurjusten sakin »lumoihin».

Kirjoittaja ei ole käsittänyt lainkaan työväenkuuriaa koskevaa viittausta. 47%—50%—67% 2.—3.—4. duumassa.**

* Artikkelin »Yhteisen lipun puolesta» Voitinski lähetti julkaistavaksi aikakauslehdessä »Prosvestshenije». *Toim.*

** Bolshevikkien lukumäärän jatkuva kasvu II, III ja IV Valtakunnanduuman työväenkuuriassa. *Toim.*

Eikö tämä ole tosiasia?? Mitä tekemistä tässä on »kuurioiden taantumuksellisuudella» (josta veijarit ja Burenin pitävät silmäin lumeeksi melua »Novaja Rabotshaja Gazetan» palstoilla)?? Eikö laki ollut kaikkien kolmen duuman kohdalta yhtä taantumuksellinen kuurioiden samuuden kannalta?? Pikkulapsikin ymmärtää, ettei kuurioiden taantumuksellisuudella ole tässä mitään tekemistä. Tosiasiana pysyy kuitenkin, että sivistyneistö lähti tiehensä (ja saavat huor... mennäkin), työläiset *itse* nousivat jaloilleen vastustaakseen likvidaattoreita. Uusi historian vaihe. Uusi aikakausi. Mutta kirjoittaja keksii »keskitien», mikä saattaisi naurattaa, jollei olisi niin murehdittava. Kirjoittaja ei ole ymmärtänyt likvidaattoreita vastaan käydyn taistelun syvyyttä sadasosaltaakaan. Puoluetta *ei voida* ennallistaa muutoin kuin *vastustamalla* likvidaattoreita. Työmiehet *itse* ovat sen nyt ymmärtäneet.

Kuukaudessa, 20. X—2. XI, — 4 800 *allekirjoitusta* (NB) kuutosten hyväksi ja 2 500 *seitsikon* hyväksi (siinä luvussa 1 000 bundilaisten allekirjoitusta. NB! NB!). Eikö tämä ole tosiasia?? Se on tosiasia eikä mitään intellektuellin marinaa, hyvä herra. Ei ole puoluetta näettekös, kun ei ole »yhteisymmärrystä» eikä ole »edustajakokousta»!!! Ha ha!! Yhteisymmärrystä likvidaattorien ja bundilaisten kanssa *ei tule olemaankaan*, olisi aika ymmärtää se eikä tähyillä menneisyyteen, joka ei ole palautettavissa. Edustajakokouksen järjestäminen on äärimmäisen vaikeaa (senpä vuoksi puolueen *hajottajat* viittailevatkin »edustajakokoukseen» kuin ad kalendas graecas!*). Nuo *allekirjoitukset* ovatkin juuri vanhan puolueen *uusi* muoto. Ja sitäkö ei käsitetä??

Vanha kansallinen »pahimmantyyppinen federaatio» on *sirtynyt ainiaaksi* menneisyyteen. Sitäkään kirjoittaja ei käsitä.

Kirjoittajalla on virheellinen käsitys *kuutosten* ja *seitsikon* tasa-arvoisuudesta (kirjoittaja puhuu suotta kahdeksikosta, sillä puolue *ei* tunnusta kahdeksatta lainkaan sosialidemokraatiksi**). Miksei puolue voisi pitää *duumassa* tasa-arvoisena *puolueen liepeillä olevien* ryhmää??*** Kirjoittaja ei ole tajunnut käsitteen »puolueen liepeillä olevat» varsin vakavaa merkitystä.

* — johonkin, mitä on turha odottaa. *Toim.*

** Tarkoitetaan E. J. Jagielloa. *Toim.*

*** Sehän ei sido millään tavoin puoluetta, siten *voitaisiin* kasvattaa puolueen liepeillä olevia.

Aikakauslehtemme ei ole almanakka, vaan taisteluhenkkinen äänenkannattaja. Sen vuoksi artikkelin ja puheen julkaiseminen ei tule kysymykseenkään. Mutta minusta olisi hyvin ilahduttavaa nähdä kirjoittajan vastaväitteet arvosteluni johdosta, samoin kuin olisi yleensä tavattoman ilahduttavaa vaihtaa kaikin tavoin mielipiteitä vanhojen ystävien kanssa. Jos lienen »kirjoittanut liikaa» jotain tässä arvostelussa ja käyttänyt väliin vähemmän kohteliaita sanontoja, pyydän suomaan suopeasti anteeksi. En ole totta totisesti halunnut loukata, vaan ladella »yksinkertaisuudessani» vanhan ystävyiden vuoksi kaiken, mitä olen ajatellut ja ajattelen.

Miten erinomaisesti onkaan edistynyt kampanja, jota on käyty kuutosten puolesta seitsikköä vastaan! Kuinka suurenmoista työläisten yhdistämistä ja kasvattamista työväen liberaalisia poliitikkoja vastaan! Mikä mainio — ensimmäinen Venäjällä — esimerkki siitä, että työväenpuolue todella *päättää oman* duumaedustuksensa kohtaloista. Ei olla enää pelkkää »lukevaa» väkijoukkoa, vaan ollaan järjestynyt voima. Neuvottelukokous on päättänyt — kuutokset ovat panneet täytäntöön — tuhannet järjestäytyneet ovat hyväksyneet keskusteltuaan asiasta ja allekirjoittaneet — juuri sitä sanotaan *puolueeksi* vastoin sitä lehtipahasta, vanhan »Tovarishtshin» uutta laitosta, »Novaja Rabotshaja Gazetaa», joka pilaa ja saastuttaa työväenliikettä sivistyneistön p...lla. Ja kuinka suurenmoiseksi duuman työväenryhmä onkaan kehittänyt toimintansa! On otettu yhtäkkiä askel eteenpäin ei ainoastaan nimen mielessä, vaan myös kaikessa toiminnassa! Kuinka mainio olikaan Badajevin puhe yhdistymisvapaudesta verrattuna Tuljakovin toistelemiin liberaalien ajatuspasiini!

Näkemiin, hyvä toveri, sylkäiskää useammin mensheville, tutkikaa nykyisen työväenliikkeen *tositapah-tumia*, ajatelkaa syvällisesti niiden merkitystä, niin pääsette, suokaa anteeksi, hapanneisuudestanne, ette rupea etsimään »keskitietä», vaan ryhdytte auttamaan työläisten yhdistymistä vastoin kavaltajakoplaa.

Teidän V. I.

Lähetetty Krakovasta Irkutskiin

*Julkaistu ensi kerran 1938
»Bolshevik» aikakauslehden
2. n:ossa*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

314

**KIRJELAPPU »PROLETARSKAJA PRAVDA»
LEHDEN* TOIMITUKSELLE**

Tämä artikkeli varustetaan kolmella K:lla (KKK).³¹⁰ Boikottitunnus on esitettävä kaikkialla ja yleisesti, mutta nimenomaan tässä muodossa, vain tässä muodossa, käyttämättä sanaa boikotti.

Älkää herran nimessä intoutuko antamaan »sattuvia» vastauksia mokomille herroille!

Kirjoitettu joulukuun

jälkipuoliskolla 1913

Lähetetty Krakovasta Pietariin

*Julkaistu ensi kerran 1962 kirjassa
»V. I. Lenin ja Pravda. 1912—1962»*

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

---

* »Proletarskaja Pravda» — yksi »Pravda» lehden nimistä. *Toim.*